

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž-Us 21/2015-10

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A
I
R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Damira Kosa, kao predsjednika vijeća, te Miroslava Šovanja i Žarka Dundovića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Sanje Katušić-Jergović kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog R. P. i drugih zbog kaznenog djela iz članka 347. stavka 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj: 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 105/04., 84/05. i 71/06; u daljnjem tekstu: KZ/97) i drugih, odlučujući o žalbama Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (dalje u tekstu: USKOK), opt. R. P., opt. G. S. i opt. G. B. podnesenima protiv presude Županijskog suda u Rijeci od 08. srpnja 2014. broj K-US-2/12, u sjednici vijeća održanoj 14. studenog 2017., u nazočnosti opt. R. P., opt. G. S. i opt. G. B., te branitelja opt. R. P. N. I., odvjetnika iz S. i J. S., odvjetnice iz Z., branitelja opt. A. U. B. P., odvjetnika iz R., branitelja opt. G. S. A. Š., odvjetnika iz R. i branitelja opt. G. B. N. G., odvjetnika iz Z.,

presudio i riješio je:

I) Prihvaća se djelomično žalba opt. R. P., a povodom te žalbe i žalbe USKOK-a i po službenoj dužnosti, ukida se pobijana presuda u odnosu na opt. R. P. i kazneno djelo iz čl. 347. st. 1. KZ/97, opisano pod toč. 4. izreke pobijane presude, te se u tom dijelu predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

II) Prihvaća se djelomično žalba opt. G. S., djelomično se preinačuje pobijana presuda na način da se odbija prijedlog USKOK-a za oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom iz čl. 337. st. 1. u vezi s čl. 37. KZ/97, opisanim pod toč. 2) izreke, u odnosu na opt. G. S..

III) Uslijed odluke pod I) te djelomičnim prihvaćanjem žalbe opt. R. P., preinačuje se prvostupanjska presuda u odluci o kazni u odnosu na opt. R. P., te se prihvaćaju pojedinačne kazne zatvora utvrđene po prvostupanjskom sudu za kaznena djela za koja je taj optuženik proglašen krivim, i to: u trajanju od jedne godine za djelo iz čl. 343. st. 1. KZ/97 opisano u toč. 1), u trajanju od jedne godine i šest mjeseci za kazneno djelo iz čl. 337. st. 1. KZ/97,

opisano u toč. 2), u trajanju od jedne godine i dva mjeseca za kazneno djelo iz čl. 337. st. 1. KZ/97 opisano u toč. 3) i u trajanju od osam mjeseci za kazneno djelo iz čl. 347. st. 3. KZ/97 opisano u toč. 5. izreke pobijane presude, pa se opt. R. P. za ta kaznena djela, uz primjenu čl. 60. st. 1. i 2. toč. c) KZ/97 osuđuje na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine i 6 (šest) mjeseci, u koju mu se na temelju čl. 63. st. 1. KZ/97 uračunava vrijeme za koje mu je bila oduzeta sloboda u vezi s kaznenim djelom i vrijeme provedeno u pritvoru od 11. listopada 2011. do 06. prosinca 2011.

IV) Uslijed odluke pod I) i povodom žalbi opt. R. P. i USKOK-a, a po službenoj dužnosti, preinačuje se prvostupajnska presuda u odluci o oduzimanju imovinske koristi, te se na temelju čl. 82. st. 1. KZ/97 u vezi s čl. 560. st. 2. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", broj 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13, 145/13; 152/14 i 70/17; dalje u tekstu: ZKP/08) utvrđuje da novčani iznos od 3.000,00 Eura predstavlja imovinsku korist koju je opt. R. P. ostvario kaznenim djelom iz čl. 343. st. 1. KZ/97, opisanim pod toč. 1. izreke pobijane presude.

Utvrđuje se da je novčani iznos od 3.000,00 Eura imovina Republike Hrvatske.

Nalaže se opt. R. P. da novčani iznos od 3.000,00 Eura u protuvrijednosti u kunama po srednjem tečaju HNB-a na dan isplate uplati u korist državnog proračuna Republike Hrvatske u roku od 15 dana, računajući od pravomoćnosti presude pod prijetnjom ovrhe.

V) Žalbe USKOK-a i opt. G. B. u cijelosti i u ostalom dijelu žalbe opt. R. P. i opt. G. S. odbijaju se kao neosnovane, te se u preostalom pobijanom, a neukinutom i nepreinačenom dijelu potvrđuje prvostupajnska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom proglašeni su krivima opt. R. P. zbog pet kaznenih djela protiv službene dužnosti, i to jednog kaznenog djela protuzakonitog posredovanja iz čl. 343. st. 1. KZ/97, činjenično opisanog u toč. 1. izreke, dva kaznena djela zlouporabe položaja i ovlasti iz čl. 337. st. 1. KZ/97, činjenično opisana u toč. 2. i 3. izreke, i dva kaznena djela primanja mita, od čega jednog iz čl. 347. st. 1. KZ/97, opisanog u toč. 4. izreke, a drugog iz čl. 347. st. 3. KZ/97, činjenično opisanog u toč. 5. izreke, opt. G. S. zbog jednog kaznenog djela protiv službene dužnosti, poticanja na zlouporabu položaja i ovlasti iz čl. 337. st. 1. u vezi s čl. 37. KZ/97, opisanog u toč. 2. izreke, te opt. G. B. zbog jednog kaznenog djela poticanja na zlouporabu položaja i ovlasti iz čl. 337. st. 1. u vezi sa čl. 37. KZ/97, činjeničnog opisanog u toč. 3. izreke.

Za navedena kaznena djela optuženici su osuđeni, i to opt. R. P., nakon što su mu utvrđene pojedinačne kazne zatvora - na temelju čl. 343. st. 1. KZ/97 u trajanju od jedne godine, na temelju čl. 337. st. 1. KZ/97 u trajanju od jedne godine i šest mjeseci i u trajanju od jedne godine i dva mjeseci, na temelju čl. 347. st. 1. KZ/97 u trajanju od jedne godine i šest mjeseci i na temelju čl. 347. st. 3. KZ/97 u trajanju od osam mjeseci, na temelju čl. 60. KZ/97 na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od četiri godine i šest mjeseci, a opt. G. S. i opt. G. B. na temelju čl. 337. st. 1. KZ/97 svaki na kaznu zatvora u trajanju od po osam mjeseci.

U izrečene kazne zatvora optuženicima je na temelju čl. 63. st. 1. KZ/97 uračunato vrijeme uhićenja, zadržavanja i vrijeme provedeno u pritvoru, i to opt. R. P. od 11. listopada 2011. do 06. prosinca 2011., a opt. G. S. na dan 21. rujna 2011.

Na temelju odredbe čl. 77. KZ/97 prvostupanjski je sud optuženom R. P. izrekao sigurnosnu mjeru zabrane obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti suca za vrijeme od deset godina računajući od pravomoćnosti te odluke, s time da se vrijeme izdržavanja kazne ne uračunava u vrijeme trajanja te mjere.

Na temelju čl. 347. st. 4. KZ/97 od opt. R. P. oduzet je ručni sat marke „J.“ model „J 621“ u vrijednosti od 2.970,00 kn.

Na temelju čl. 82. st. 1. KZ/97 i čl. 5. st. 1. toč. 4. A i C Zakona o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem („Narodne novine“ broj 145/10) utvrđeno je da je opt. R. P. kaznenim djelom iz toč. 1. izreke ostvario imovinsku korist od 3.000,00 Eura, a kaznenim djelom iz toč. 4. izreke imovinsku korist u iznosu od 600,00 USD i 3.000,00 kn, dok je opt. G. S. kaznenim djelom ostvarila imovinsku korist u iznosu od 10.000,00 Eura, pa je opt. R. P. i opt. G. S. naloženo da Republici Hrvatskoj u roku od 15 dana od pravomoćnosti presude isplate, i to opt. P. iznos od 3.000,00 Eura u protuvrijednosti u kunama po srednjem tečaju HNB-a na dan isplate, iznos od 6.000,00 USD u protuvrijednosti u kunama po srednjem tečaju HNB-a na dan isplate i iznos od 3.000,00 kn, dok je opt. S. naloženo da isplati iznos od 10.000,00 Eura u protuvrijednosti u kunama po srednjem tečaju HNB-a na dan isplate.

Po čl. 148. st. 1. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", broj 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda, 143/12 i 56/13,; dalje u tekstu: ZKP/08) u vezi sa čl. 145. st. 1. i 2. toč. 1., 6. i 7. ZKP/08 naloženo je optuženicima R. P., G. S. i G. B. da podmire troškove kaznenog postupka u paušalnom iznosu i to opt. P. i opt. B. u iznosu od 2.000,00 kn svaki, a opt. S. u iznosu od 1.000,00 kn, potom opt. P. da podmiri putne troškove i iznose dnevnica za svjedoke R. K. i N. K. K. u ukupnom iznosu od 1.595,00 kn, nagradu stalnog sudskog vještaka dr. K. R. u iznosu od 2.000,00 kn, putne troškove i iznose isplaćene na ime dnevnica za svjedoke S. P. i Z. Š. u ukupnom iznosu od 1.070,00 kn, putni trošak i iznos isplaćen na ime dnevnice za svjedoka Z. S. u iznosu od 535,00 kn, nadalje optuženicima P. i S. naloženo je da solidarno snose putne troškove i iznose isplaćene na ime dnevnica za svjedoke R. H., N. D., I. B., A. M. i G. V. u ukupnom iznosu od 3.816,00 kn, optuženicima P. i B. naloženo je da solidarno snose putni trošak i iznos isplaćen na ime dnevnice za svjedoka Z. J. u iznosu od 279,00 kn, optuženoj G. S. naloženo je da podmiri nagradu i nužne izdatke branitelja po službenoj dužnosti A. Š., odvjetnika iz R., optuženom G. B. naloženo je da podmiri nagradu i nužne izdatke branitelja po službenoj dužnosti A. R., odvjetnika iz R., opt. R. P. naloženo je da podmiri putni trošak i trošak noćenja za svjedoka I. V., o čemu će biti doneseno posebno rješenje.

Nasuprot tomu, na temelju čl. 453. toč. 3. ZKP/08 opt. A. U. oslobođen je od optužbe da bi počinio kazneno djelo protiv službene dužnosti, primanja mita iz čl. 347. st. 1. KZ/97, opisano u toč. 1. izreke.

Na temelju čl. 149. st. 1. ZKP/08 odlučeno je da troškovi kaznenog postupka iz čl. 145. st. 2. toč. 1. do 5. ZKP/08 i nužni izdaci okrivljenika i nužni izdaci i nagrada branitelja u tom dijelu padaju na teret proračunskih sredstava.

Na temelju čl. 5. st. 2. ZOPOIK-a odbijen je prijedlog USKOK-a da se od opt. A. U. oduzme novčani iznos od 22.470,00 kn kao imovinska korist ostvarena kaznenim djelom.

Protiv te presude žalbe su podnijeli USKOK, te optuženici R. P., G. S. i G. B..

USKOK se u odnosu na oslobađajući dio presude žali zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, uz prijedlog da se taj dio presude ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, a u odnosu na osuđujući dio zbog odluke o kazni, s prijedlogom da se pobijana presuda u tom dijelu preinači i optuženicima R. P. i G. B. izreknu kazne zatvora u dužem vremenskom trajanju.

Optuženi R. P. žali se osobno i po branitelju N. I., odvjetniku iz Odvjetničkog društva „I. i partneri“ iz S., i to zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje pred izmijenjenim vijećem, odnosno da se pobijana presuda djelomično preinači u odnosu na toč. 1. na način da se opt. P. oslobodi od optužbe zbog kaznenog djela primanja mita u pomaganju, a u ostalom dijelu da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje pred potpuno izmijenjenim vijećem, a podredno da se optuženiku izrekne blaža kazna.

Optužena G. S. žali se osobno zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni i predlaže da se pobijana presuda preinači na način da se ona oslobodi od optužbe zbog kaznenog djela iz čl. 337. st. 1. u vezi s čl. 37. KZ/97, odnosno da se pobijana presuda preinači na način da se optuženici izrekne uvjetna osuda.

Optuženi G. B. žali se osobno zbog „svih žalbenih razloga, i to bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona i pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja“ i predlaže da se „preinači pobijana presuda u cijelosti na način da ga se oslobodi optužbe, obnovi postupak ili da se zamijeni, ublaži nepravomoćna kazna zatvora od 8 mjeseci u uvjetnu kaznu zatvora s rokom kušnje“.

Odgovor na žalbu USKOK-a podnio je opt. A. U. osobno i po branitelju B. P., odvjetniku iz R., s prijedlogom da se žalba USKOK-a zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja odbije i pobijana presuda u odnosu na njega potvrdi.

Spis je, u skladu s odredbom članka 474. stavka 1. ZKP/08, dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Sjednica vijeća održana je u nazočnosti optuženih R. P., G. S. i G. B., te branitelja opt. R. P. odvjetnika N. I. i odvjetnice J. S., branitelja opt. A. U. odvjetnika B. P., branitelja opt. G. S. odvjetnika A. Š. i branitelja opt. G. B. odvjetnika N. G., a u odsutnosti državnog

odvjetnika Republike Hrvatske, koji je o sjednici vijeća uredno obaviješten u skladu s odredbom čl. 475. st. 2. ZKP/08, a u skladu s odredbom čl. 475. st. 4. ZKP/08.

Žalbe opt. R. P. i G. S. su djelomično osnovane, a žalbe USKOK-a i opt. G. B. nisu osnovane.

U odnosu na oslobađajući dio prvostupanjske presude

Državni odvjetnik žali se u odnosu na ovaj dio prvostupanjske presude zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, kritizirajući zaključak prvostupanjskog suda da izvedeni dokazi ne tvore zatvoreni krug indicija.

Glavni indicij, odnosno rečenica opt. R. P. iz snimljenog telefonskog razgovora, koju je opt. P. izgovorio opt. A. U. prilikom ulaska u zgradu opt. U., a koja glasi: „ja ću tebi dat, ja neću ništa govoriti ovdje za ovi dar“, po stanovištu državnog odvjetnika nesumnjivo se odnosi na predaju opt. A. U. novca koji je opt. P. preuzeo od N. K. u svrhu donošenja oslobađajuće presude u kaznenom predmetu protiv opt. R. K.. Isključuje mogućnost da je opt. P. time mislio na rođendanski dar namijenjen sinu opt. A. U.. Takvo rezoniranje potkrjepljuje odgovorom opt. A. U. („Dobro, nema problema“), činjenicom da se radilo o drugom uzastopnom telefonskom razgovoru, vođenom dvije minute nakon prvog, tajnovitosti neobjašnjivoj ako se radilo o rođendanskom poklonu, kao i podatku da je nakon toga opt. U. doista donio oslobađajuću presudu u navedenom kaznenom predmetu, a koja je naknadno ukinuta, pa je u ponovljenom postupku pred novim sucem donesena osuđujuća presuda, koja je postala pravomoćna. Uz to, ističe, da su optuženici R. P. i A. U. tek na raspravi njihov susret inkriminiranog dana objasnili gledanjem nogometne utakmice, te iznošenjem podatka o rođendanu sina opt. A. U., kao što su tek na raspravi izjavili da je te večeri bio prisutan i svjedok N. R., a to sve po ocjeni državnog odvjetnika pokazuje da su optuženici naknadno usklađivali svoje obrane s izvedenim dokazima, odnosno rezultatima nadziranih telefonskih razgovora. Osim toga, napominje i da je opt. R. P. inkriminiranog dana dvaput telefonom kontaktirao s N. K., prvi put u 13,32, a drugi put u 15,33 sata, pa je između tih poziva imao dva sata vremena za dogovor s opt. U. vezano za predaju novca. Kritizira i navod iz prvostupanjske presude da se izraz „prijatelj“ koji naknadno u razgovoru s opt. P. koristi N. K. ne odnosi na opt. U., napominjući da je taj razgovor vođen neposredno po donošenju oslobađajuće presude.

Međutim, ovaj drugostupanjski sud nalazi da je sud prvog stupnja, izvevši sve dokaze, iste savjesno i valjano analizirao i kritički ocijenio i to kako pojedinačno, tako i u međusobnoj povezanosti, pa se zaključci do kojih je na takav, logički neupitan način došao ukazuju u svemu ispravnima.

Tumačenje rečenice koju je u drugom telefonskom razgovoru vođenom s opt. A. U. 23. studenog 2010. opt. R. P. izgovorio sugerirano po državnom odvjetniku nije bezrezervno moguće prihvatiti. Točno je da ta rečenica, izgovorena u svim okolnostima koje državni odvjetnik apostrofira u žalbi, predstavlja temelj za sumnju da su optuženici R. P. i A. U. počinili kaznena djela za koja su optuženi, ali tijekom dokaznog postupka nije utvrđena niti jedna nova okolnost koja bi dodatno potkrjepljivala takvu sumnju u odnosu na opt. A. U., a za donošenje osuđujuće presude potrebno je sve važne činjenice utvrditi s izvjesnošću, što je

nepobitno znatno viši standard od osnovane sumnje koja je dovoljna za podizanje optužnice (tj. nivoa vjerojatnosti). Pritom treba naglasiti da državni odvjetnik pojedinim okolnostima iznesenima u žalbi daje neadekvatno značenje, tumačeći ih jednostrano. Tako npr. telefonsko dogovaranje susreta između opt. P. i N. K. u kojem najavljuju da će „prokomentirati prijatelja“ nikako ne isključuje da se radilo o nekoj drugoj osobi, a ne opt. A. U. samo zato što je do toga došlo odmah nakon donošenja oslobađajuće presude, a kako je to razložno objasnio prvostupanjski sud, čije argumente prihvaća kao uvjerljive i ovaj sud drugog stupnja.

Dakle, u suštini se radi o tome da je spomenuta rečenica koju je opt. R. P. izgovorio uvečer 23. studenog 2010. u telefonskom razgovoru vođenom s opt. A. U., tijekom čitavog dokaznog postupka ostala jedini inkriminirajući indicij koji je postojao još od optuženja, jer niti jedna od činjenica koje su tijekom prvostupanjskog postupka utvrđene ne predstavlja neki dodatni indicij koji bi ukazivao na to da je opt. A. U. počinio kazneno djelo za koje je optužen. Kraj takvog stanja stvari, a uzimajući u obzir neprijeporne podatke da mlt. D. U., sin opt. A. U., doista ima rođendan 24. studenog, da je nešto prije inkriminiranog dana 23. studenog 2010. J. U., suprugi opt. A. U., preminuo otac, nije moguće bez razborite sumnje donijeti zaključak o kriminalnoj involviranosti opt. A. U..

Ispitivanjem tog dijela presude na temelju čl. 476. st. 1. toč. 1. ZKP/08, ovaj drugostupanjski sud nije utvrdio da bi bila počinjena neka od bitnih povreda odredaba kaznenog postupka na koju pazi po službenoj dužnosti.

Iz tih razloga nije osnovana žalba državnog odvjetnika zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, u odnosu na opt. A. U. tj. na oslobađajući dio prvostupanjske presude.

U odnosu na ukinuti dio prvostupanjske presude (djelo pod toč. 4.)

Opravdano opt. R. P. u odnosu na ovo kazneno djelo ističe da je počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08, jer da je izreka pobijane presude u tom dijelu nejasna.

Naime, opt. R. P. proglašen je krivim za kazneno djelo iz čl. 347. st. 1. KZ/97, tj. jer je kao službena osoba zahtijevao i primio dar da u granicama svoje ovlasti obavi službenu radnju koja se ne bi smjela obaviti, i to na način što je kao raspravni sudac u dva kaznena predmeta protiv okr. Ž. M. (i to pod brojevima IK-906/07 i IK-1233/04) u tijeku vođenja istih zatražio od V. G. (izvanbračne supruge okr. Ž. M.) iznos od 500 USD kao nagradu za neizricanje kazne zatvora Ž. M., pa je V. G. predala taj iznos 01. kolovoza 2009., a nakon toga ponovno u dva navrata na traženje opt. P. predala dodatne iznose i to 2.000,00 kn i još 1.000,00 kn i 100 USD, a za što je opt. P. kao protuuslugu donio presudu od 17. lipnja 2009. broj IK-906/07 kojom je Ž. M. izrekao uvjetnu osudu.

Ovako koncipirani činjenični opis ne korespondira pravnom opisu, kako to opravdano prigovara opt. P., jer iz njega nije jasno zbog čega u konkretnom predmetu nije smjelo doći do izricanja uvjetne osude, nego baš kazne zatvora.

Ispitivanjem pobijane presude povodom žalbi državnog odvjetnika i opt. R. P. a po službenoj dužnosti, utvrđeno je da je ostvaren i drugi vid istovrsne bitne postupovne povrede

iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08, odnosno da nema razloga o odlučnim činjenicama. Naime, u iznimno opširnom obrazloženju prvostupanjske presude ni na koji način se ne obrazlaže zbog čega je ostvaren upravo modalitet kaznenog djela iz čl. 347. st. 1. KZ/97, odnosno u čemu se sastoji obavljanje službene radnje koja se ne bi smjela obaviti, tj. kakvu je radnju trebalo obaviti.

Iz navedenih razloga nije moguće preispitati ovaj dio pobijane presude po ostalim žalbenim navodima, opt. R. P. pa je istu trebalo u tom dijelu ukinuti i predmet u tom dijelu vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku.

U ponovljenom postupku prvostupanjski će sud opet izvesti sve potrebne dokaze, koje će savjesno analizirati i ocijeniti, pa će potom, a ovisno i o eventualnoj intervenciji državnog odvjetnika u činjenični i pravni opis inkriminacije, utvrditi relevantne činjenice i donijeti adekvatnu odluku, pazeći pritom na sve što je ovdje navedeno. Tu će odluku adekvatno obrazložiti.

Slijedom iznesenog, na temelju čl. 483. st. 1. ZKP/08, odlučeno je kao u toč. I. izreke ove odluke.

U odnosu na djela iz toč. 1., 2., 3. i 5. pobijane presude

Žalbenu osnovu zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka ističu optuženici R. P., G. S. i G. B..

Optuženi P. kao prvo navodi da optužnica nije potpisana po ovlaštenom tužitelju, smjerajući time na povredu iz čl. 468. st. 1. toč. 5. ZKP/08, tj. da je sud povrijedio propise kaznenog postupka o pitanju postoji li optužba ovlaštenog tužitelja. Tu tvrdnju žalitelj P. potkrjepljuje navodom da je optužnicu potpisao kao „zamjenik ravnatelja“ M. H., iako po ocjeni žalitelja nije ispunjavao uvjete iz Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta da bi se tako mogao predstavljati. U nastavku žalbe iznose se detaljno odredbe ZUSKOK-a koje propisuju pod kojim uvjetima određena osoba može biti raspoređena za zamjenika ravnatelja USKOK-a, pri čemu se naglašava da potpisnik optužnice, M. H., u to vrijeme nije imao osam godina staža, zbog čega je isključeno da je mogao biti postavljen za zamjenika ravnatelja USKOK-a, već je eventualno mogao biti upućen na privremeni rad u USKOK.

Međutim, po ocjeni ovog drugostupanjskog suda svojstvo M. H. koje je imao u USKOK-u u trenutku poduzimanja radnji u ovom kaznenom predmetu, pa tako i sastavljanja i potpisivanja optužnice, nije relevantno za ocjenu o tome radi li se o ovlaštenom tužitelju. Naime, sve da je M. H. bio samo privremeno upućen na rad u USKOK, bez trajnog raspoređivanja, to, kraj svih ostalih podataka (odnosno činjenice da je optužnica imala sve potrebne sastojke, uključujući i službeni pečat USKOK-a, da je stupila na pravnu snagu jer je potvrđena po optužnom vijeću, te da je na svim raspravnim ročištima istu zastupala J. J. K., nedvojbeno zamjenica ravnatelja USKOK-a) ne može rezultirati postojanjem bitne povrede iz čl. 468. st. 1. toč. 5. ZKP/08 na koju smjera žalitelj.

Nadalje, optuženi R. P. smatra da je prvostupanjski sud prekoračio optužbu u odnosu na kazneno djelo opisano pod toč. 1. pobijane presude. Obrazlažući tu tvrdnju, navodi da je njegovo postupanje bilo kvalificirano kao pomaganje u kaznenom djelu primanja mita iz čl. 347. st. 1. u vezi s čl. 38. KZ/97, za koje se kao počinitelj teretio opt. A. U.. Prvostupanjski je sud, oslobodivši opt. A. U. za kazneno djelo iz čl. 347. st. 1. KZ/97, proglasio krivim opt. R. P., ali sada kao počinitelja kaznenog djela protuzakonitog posredovanja iz čl. 343. st. 1. KZ/97. Žalitelj ističe da je to djelo, doduše, po zapriječenoj kazni blaže od kaznenog djela primanja mita iz čl. 347. st. 1. KZ/97, no da je, neovisno o tomu, optužba prekoračena, jer je uloga pomagatelja u tuđem djelu nepobitno blaža i sadrži manju kriminalnu količinu (s obzirom na kriminalnu svijest i radnju izvršenja) nego uloga počinitelja.

No, izloženi prigovori nisu prihvatljivi. Kao prvo, točno je da je načelno uloga počinitelja takva da podrazumijeva veću kriminalnu količinu od uloge ostalih sudionika (poticatelja i pomagatelja). Međutim, u konkretnom slučaju u činjeničnom opisu inicijalno optuženog djelovanja opt. R. P. bilo je sadržano i djelo koje samo za sebe, bez radnji konkretiziranih kao predavanje novca primljenog od N. K. opt. A. U. koji je potom zbog toga donio oslobađajuću presudu u kaznenom predmetu protiv R. K., predstavlja radnju izvršenja kaznenog djela protuzakonitog posredovanja iz čl. 343. st. 1. KZ/97 (odnosno da je kao sudac Općinskog suda u Splitu N. K. obećao za određeni iznos osigurati da opt. A. U., također sudac Općinskog suda u Splitu, donese oslobađajuću presudu za R. K.). Naime, kazneno djelo protuzakonitog posredovanja iz čl. 343. st. 1. KZ/97 dovršeno je već samim primanjem nagrade za protuzakonito posredovanje, tj. sasvim neovisno o tome je li počinitelj postupao ili nije postupao i s namjerom da iskorištavanjem svog položaja posreduje da se obavi ili se ne obavi neka službena ili druga radnja. Drugim riječima, to djelo protuzakonitog posredovanja bilo je i činjenično i pravno obuhvaćeno većom, širom kriminalnom količinom koja je osim te počiniteljske uloge opt. P. u radnjama koje bi predstavljale protuzakonito posredovanje obuhvaćala i njegovu pomagateljsku ulogu u kaznenom djelu primanja mita kojeg je počinitelj bio opt. A. U.. Dakle, inicijalni činjenični opis sadržavao je radnje koje su po svojoj pravnoj prirodi predstavljale više zakonskih opisa djela. U takvom slučaju se u jednom kaznenom propisu (pomaganju u kaznenom djelu primanja mita) i u njegovoj kažnjivosti u potpunosti iscrpljuje nepravo danog događaja i njegov deliktni smisao i značenje, jer se jedna norma primjenjuje, a druga otpada. No, kada je zbog oslobađajuće odluke u odnosu na opt. A. U. dio radnji otpao, ostao je dio inkriminacije opt. P. u kojem se ostvaruju sva konstitutivna obilježja kaznenog djela protuzakonitog posredovanja.

Kaznena djela protuzakonitog posredovanja iz čl. 343. st. 1. KZ/97 i primanja mita iz čl. 347. st. 1. KZ/97 su smještene u istoj, XXV. Glavi KZ/97, pod zajedničkim naslovom „kaznena djela protiv službene dužnosti“, te imaju isti zaštitni objekt. Za kazneno djelo iz čl. 343. st. 1. KZ/97 propisana je kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci do tri godine, a za kazneno djelo iz čl. 347. st. 1. KZ/97 propisana je kazna zatvora u trajanju od jedne do osam godina. Pomagatelja će sud na temelju čl. 38. st. 1. KZ/97 kazniti kao počinitelja, a može i blaže kazniti.

Dakle, s obzirom na to da je inicijalni činjenični opis inkriminacije koji je opt. R. P. teretio za pomagateljske radnje kaznenog djela u primanju mita iz čl. 347. st. 1. u vezi s čl. 38. KZ/97 obuhvaćao (konzumirao) i radnje izvršenja - počinitelja kaznenog djela iz čl. 343. st. 1. KZ/97, kao i budući da optuženik, shodno gore izloženom, a u skladu s kriminalnopolitičkom platformom učenja o prividnom stjecaju, ne bi mogao istodobno odgovarati za oba kaznena

djela, jer je životno i pravno njegovo sudioništvo u tuđem djelu, koje je teže, sadržavalo i počinjenje vlastitog djela koje je lakše, državni odvjetnik bi, da je inicijalno činjenično opisano djelatnost opt. R. P. pravno označio kao kazneno djelo iz čl. 343. st. 1. KZ/97 i kazneno djelo iz čl. 347. st. 1. u vezi s čl. 38. KZ/97, povrijedio kazneni zakon na štetu tog optuženika, pa je bilo ispravno sveukupnu aktivnost opt. P. za koju je bio terećen optužnicom označiti samo kao kazneno djelo iz čl. 347. st. 1. u vezi s čl. 38. KZ/97. Međutim, kako je to već naglašeno, nakon što je dio aktivnosti iz inicijalnog činjeničnog opisa otpao uslijed zaključka da nije dokazana kriminalna aktivnost opt. A. U., to su radnje opt. R. P., za koje je prvostupanjski sud zaključio da su sa sigurnošću utvrđene, pravilno i zakonito pravno kvalificirane kao kazneno djelo iz čl. 343. st. 1. KZ/97.

Stoga nema govora o bitnoj povredi prekoračenja optužbe na štetu opt. R. P..

Na bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08 upiru svi optuženici.

Optuženi R. P. smatra da su „razlozi presude u znatnoj mjeri proturječni dokazima izvedenim tijekom postupka i činjenicama utvrđenim tijekom postupka“, te da presuda ne sadrži jasne i cjelovite razloge za donošenje, a da su izneseni razlozi proturječni i samoj izreci pobijane presude. Optužena G. S., pak, smatra da je izreka prvostupanjske presude nerazumljiva i proturječna sama sebi, odnosno da je izreka proturječna dokazima izvedenim tijekom postupka, da ne sadrži analitičke razloge. Optuženi G. B. navodi da „obrazloženje ne sadrži objašnjenje koje to dokaze sud smatra vjerodostojnim, koje je prihvatio, koje je odbio i zašto“, te da „sud nije naveo razloge odbijanja nekih dokaza već samo paušalno utvrđuje da se dokazi odbijaju“, a iz takvog izričaja proizlazi da on također smjera na povredu iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08.

Kao prvo, treba naglasiti da bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08 nije moguće ostvariti time što su „razlozi presude proturječni dokazima izvedenim tijekom postupka i činjenicama utvrđenim tijekom postupka“, jer bi se ovdje radilo o prigovoru pravilno utvrđenog činjeničnog stanja. Proturječnost između razloga presude o sadržaju isprava ili iskaza danih u postupku i samih tih isprava ili iskaza, pak, sasvim je druga stvar, koju treba i konkretizirati, a to navodima žalbi nije učinjeno.

Netočna je tvrdnja sve troje optuženika kako presuda nema jasnih i cjelovitih razloga za donošenje, odnosno da su ti razlozi proturječni samoj izreci pobijane presude. Istina je, doduše, da je obrazloženje prvostupanjske presude neuobičajeno opširno i nepotrebno detaljno, zbog čega je otežano pronalaženje razloga o bitnim činjenicama, ali se ne može prihvatiti tvrdnja kako tih razloga nema, odnosno da su oni proturječni izreci pobijane presude. Naime, prvostupanjski je sud uložio izniman trud u obrazlaganje svih detalja sadržanih u činjeničnim opisima pojedinih djela, iako veliki broj tih navoda nije odlučan za egzistentnost inkriminiranih djela, odnosno ne čini bitna obilježja tih kaznenih djela. No, time nije ostvarena naznačena bitna postupovna povreda, pri čemu su istodobno u obrazloženju sadržani i svi argumenti na osnovu kojih je prvostupanjski sud zaključio da su dokazana sva bitna objektivna i subjektivna obilježja inkriminiranih djela.

U okviru ove bitne postupovne povrede žalitelj P. apostrofira da je neprijeporno utvrđeno kako on kao sudac ni na koji način nije sudjelovao u radnjama povodom zahtjeva za

obnovu i kaznenog postupka koji je osuđenik A. D. podnio Općinskom sudu u Splitu, ali da je svejedno proglašen krivim zbog pogodovanja D., prema činjeničnom opisu djela iz toč. 2. izreke, pa drži potpuno nejasnim na koji je on to način rješavajući spis oznake KV-591/09 postupao s namjerom omogućiti D. da ne ode na izvršenje kazne zatvora.

Prezentiranim navodima u suštini se pobija ispravnost činjeničnih utvrđenja prvostupanjskog suda, a čime se ne ostvaruje žalbena osnova bitne povrede odredaba kaznenog postupka. Nadalje, što se samog činjeničnog opisa inkriminacije tiče, nema nikakve nejasnoće niti proturječja; kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti opt. P. je, prema navodima činjeničnog opisa, ostvario time što je na nagovor opt. G. S., a u dogovoru s R. H. i odvjetnikom Ž. O. (braniteljem A. D.), kao predsjednik vijeća 03. studenog 2009. na sjednicu izvanraspravnog vijeća osim osuđenog R. H. kao podnosioca zahtjeva za obnovu postupka pozvao i osuđenog A. D. te branitelja III-osuđenog, te ishodio donošenje rješenja da se spis proslijedi stalnom sudskom vještaku za elektrotehniku i telekomunikacije, a u cilju da omogući R. H. i A. D. da što dulje ne budu upućeni na izdržavanje kazne, ne poduzimajući potom u tom predmetu nikakve radnje sve do dana 23. rujna 2011., a u međuvremenu je dana 21. lipnja 2011. kao predsjednik vijeća u predmetu Kv-591/09 ishodio rješenje o zadržavanju izvršenja zatvorske kazne nad R. H. do donošenja odluke o obnovi postupka, na koji je način odgodio izdržavanje kazne zatvora za R. H. u vremenu od preko dvije godine. Prezentirani činjenični supstrat jasno oslikava da je na poticaj opt. G. S. opt. P., radeći u tom trenutku u interesu ne samo osuđ. R. H., koji je podnio zahtjev za obnovu kaznenog postupka, na sjednicu vijeća pozvao i branitelje preostala dva osuđenika iz tog kaznenog predmeta (pa tako i branitelja osuđ. A. D.), a iz obrazloženja je razvidno da to nije ni smio ni trebao učiniti, jer zahtjeve za obnovu postupka osuđenici D. i J. nisu podnijeli, te je na toj sjednici doneseno rješenje prema kojem je spis trebao biti proslijeđen sudskom vještaku, no to nije učinjeno pune dvije godine. S obzirom na činjenicu da je takvom odlukom odgođeno donošenje meritorne odluke o zahtjevu za obnovu postupka osuđ. R. H. (a prema zapisniku sa sjednice i stvarno nepostojećeg zahtjeva za obnovu osuđ. A. D.), time su stvorene pretpostavke za eventualno naknadno donošenje odluke o zadržavanju izvršenja kazne zatvora, a što je skoro dvije godine nakon održavanja te sjednice i učinjeno, kada je 21. lipnja 2011. rješenjem u odnosu na osuđ. R. H. zadržano izvršenje kazne zatvora do donošenja odluke o obnovi postupka. Razlozi zbog čega nije istovrsna odluka donesena i u odnosu na osuđ. A. D. nisu odlučni za opstojnost ovako koncipirane inkriminacije, a više o tome bit će izneseno prilikom odgovaranja na žalbene navode zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

„Višak“ razloga sadržanih u obrazloženju pobijane presude koji se odnosi na navode iz činjeničnih opisa pojedinih djela koji ne predstavljaju konstitutivna obilježja utuženih djela, pak, nije u proturječju s izrekom, niti čini iznesene razloge proturječnima.

Opt. G. S. također smatra da je izreka pobijane presude nerazumljiva, jer se nigdje ne navodi kojim je to radnjama ona „zatražila“ od opt. P. da nešto uradi, i na koji je to način i kojim radnjama „nagovorila“ opt. P. da zlouporabi svoj položaj, a nema ni opisa njene volje i namjere, odnosno subjektivne sastavnice tog kaznenog djela.

No, nema govora o tome da bi činjenični opis inkriminacije kojim se opt. G. S. tereti za poticanje na zlouporabu položaja i ovlasti iz čl. 337. st. 1. u vezi s čl. 37. KZ/97 bio nerazumljiv. Naime, u tom je opisu navedeno kako je opt. G. S. od opt. R. P. „zatražila da donese rješenje o obnovi kaznenog postupka za osuđene R. H. i A. D., odnosno da im odgodi

izvršenje zatvorske kazne do donošenja rješenja o obnovi kaznenog postupka, predočivši mu da je 2007. od R. H. preuzela novčani iznos od 10.000 Eura uz dogovor s R. H. da će taj iznos biti predat sucima i da će se za njega i A. D. na taj način osigurati donošenje oslobađajuće presude, odnosno nakon što su R. H. i A. D. pravomoćno osuđeni na zatvorske kazne dogovorila s R. H. da će njemu i A. D. osigurati donošenje rješenja o obnovi kaznenog postupka te rješenja o odgodi izvršenja zatvorske kazne dok se ne donese rješenje o obnovi kaznenog postupka“, iz kojih navoda dovoljno razumljivo i jasno proizlazi da je opt. G. S. verbalno utjecala na opt. R. P. da postupi na način da donese rješenje o obnovi kaznenog postupka i odgodi izvršenje zatvorske kazne do donošenja rješenja o obnovi kaznenog postupka, što nedvojbeno potvrđuje i daljnji navod činjeničnog opisa, prema kojem je opt. R. P. djelovao „kao predsjednik vijeća u predmetu Kv-591/09, postupajući po nagovoru opt. G. S.“. Izrazi uporabljeni u činjeničnom opisu „zatražila“, odnosno „po nagovoru“ semantički jasno i nedvosmisleno upućuju na verbalno utjecanje, pri čemu je preciziranje kojim točno riječima i u koliko navrata je opt. G. S. to činila nije ni moguće ni potrebno. Što se tiče subjektivne komponente kaznenog djela poticanja, već iz cilja te aktivnosti, a on je nesporno određen kao traženje donošenja rješenja o obnovi kaznenog postupka i odgađanju izvršenja zatvorske kazne, nesumnjivo proizlazi postojanje namjere, odnosno intelektualne i voljne komponente izravne namjere poticateljice.

Ne stoji tvrdnja opt. B. kako nije obrazložena odluka o odbijanju predloženih dokaza, jer je na stranicama 223 do 226 pobijane presude prvostupanjski sud iznio detaljne razloge zbog kojih je pojedine dokazne prijedloge odbio.

Povredu prava na obranu i prava na pravično suđenje opt. R. P. kao prvo nalazi u tome što mu je bilo uskraćeno pravo na „normalno“ pripremanje obrane povodom izmijenjene optužnice. Do toga je po njegovoj ocjeni došlo nakon što je na raspravi 04. srpnja 2014. zamjenica ravnatelja USKOK-a izvršila potpunu izmjenu činjeničnog i pravnog opisa kaznenih djela iz toč. 2. i 4. izreke pobijane presude, te „preciziranje“ činjeničnih opisa ostalih kaznenih djela, a prvostupanjski sud je na traženje da se radi pripreme obrane odgodi rasprava odredio tek prekid rasprave, i to u trajanju od dva dana koja su padala u dane vikenda, naglašavajući da su i opt. R. P. i njegov branitelj iz B., odnosno S., te da im je zbog putovanja ostalo za pripremanje obrane tek 15 sati, što je svakako premalo.

Ovaj drugostupanjski sud pažljivo je razmotrio izmjenu optužnice koja je podneskom USKOK-a izvršena na raspravnom ročištu od 04. srpnja 2014., te utvrdio da se izmjene odnose na kaznena djela opisana pod toč. 1., 2., 3. i 4. izvorne optužnice, pri čemu je u pogledu djela iz toč. 1. i 3. precizirano inkriminirano vremensko razdoblje, pa tako u odnosu na toč. 1. na način da je početak terećenog vremenskog perioda umjesto „od početka studenog 2010.“ određen kao: „od sredine studenog 2010.“, što suštinski predstavlja skraćenje terećenog perioda.

U toč. 3. se početak terećenog perioda umjesto „neutvrđenog dana krajem 2008.“ definira kao: „mjeseca ožujka 2010.“, a završetak inkriminiranog razdoblja je umjesto izvornog navoda „do danas“ određen kao: „do veljače 2012.“. Ima li se na umu da je optužnica podnesena 30. prosinca 2011. potvrđena 26. ožujka 2012., te da je opt. R. P. na izvorni tekst činjeničnog opisa kaznenog djela iz toč. 3. iznosio obranu na raspravnim ročištima dana 02. i 03. srpnja 2014., i to nakon što je na raspravnom ročištu dana 01. srpnja 2014. zatražio odgodu jer „nije očekivao da će toga dana iznositi obranu“ i zamolio „odgodu

od 10-15 dana“, potpuno je jasno da se i u pogledu izmjena učinjenih za toč. 3. radi o skraćanju inkriminiranog vremenskog perioda, pa je izlišno bilo kakvo vrijeme za pripremu obrane.

Najzad, što se tiče izmjena učinjenih u odnosu na toč. 2., kao prvo se u odnosu na opt. R. P. početak inkriminiranog perioda umjesto „tijekom kolovoza 2007.“ definira trenutkom kada je osuđ. R. H. podnio zahtjev za obnovu kaznenog postupka, a to je 27. srpnja 2009., čime je odgođen početak inkriminirane aktivnosti tog optuženika. Nadalje, kraj inkriminiranog perioda je umjesto „21. lipnja 2011.“, kada je „opt. P. zakazao sjednicu za odlučivanje o zahtjevu R. H. za odgodu izvršenja kazne i ishodio rješenje Općinskog suda u Splitu broj Kv-591/09, IK-959/07 od 21. lipnja 2011. o zadržavanju izvršenja zatvorske kazne nad R. H. do donošenja odluke o obnovi postupka“, sada određen datumom „23. rujna 2011.“, odnosno do „donošenja rješenja kojim se zahtjev R. H. za obnovu postupka odbija kao neosnovan“, a aktivnost opt. R. P. u periodu od 21. lipnja 2011. do 23. rujna 2011. definirana je njegovim nečinjenjem, koje se nečinjenje zapravo proteže od 26. studenog 2009. kada je održana sjednica izvanraspravnog vijeća kojoj je predsjedavao opt. P. na kojoj je odlučeno da se spis proslijedi stalnom sudskom vještaku za elektrotehniku i telekomunikacije ... ne poduzimajući potom u tom premetu nikakve radnje“. Samo je na prvi pogled riječ o produljenju inkriminiranog perioda, izmjenom kraja razdoblja sada definiranog kao „23. rujna 2011.“, jer je u suštini riječ o istom periodu, budući da je ranije završetak aktivnosti opt. R. P. u tom dijelu inkriminacije bio određen izrazom „do donošenja odluke o obnovi postupka“, a upravo je to učinjeno 23. rujna 2011. Uz to, opt. R. P. je, iznoseći obranu prije ove izmjene činjeničnog opisa, na raspravnom ročištu objasnio i zbog čega se u tom predmetu ništa nije radilo od 26. studenog 2009. nadalje (l. 911), a dodatno se očitovao i na donošenje rješenja o odbijanju zahtjeva za obnovu dana 23. rujna 2011. (l. 912a). Drugim riječima, opt. P. se očitovao na kompletan vremenski period zahvaćen izmjenama činjeničnog opisa inkriminacije i prije nego što je do njih došlo, te iznio razloge zbog čega se ništa nije poduzimalo u tom predmetu.

Nadalje, izmjenom činjeničnog opisa naznačeno je da je opt. P. postupao ne samo u dogovoru s H. (kao ranije), nego i s odvjetnikom Ž. O.. Međutim, time ni na koji način nije povećana kriminalna količina djelovanja opt. P., nego je preciziran činjenični opis u skladu s rezultatima dokaznog postupka.

Izmjena toč. 4. učinjena je i u pogledu pravnog opisa i pravne kvalifikacije. Dok se opt. P. ranije teretilo za kazneno djelo primanja mita iz čl. 347. st. 1. KZ/97, nakon preinake njegovo je postupanje pravno označeno kao kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti iz čl. 337. st. 1. KZ/97 (blaže kazneno djelo), a samo postupanje kojim se ostvaruju obilježja kaznenog djela zlouporabe položaja i ovlasti iz čl. 337. st. 1. KZ/97 bilo je sastavni dio postupka koji je ranije bio označen kao kazneno djelo primanja mita iz čl. 347. st. 1. KZ/97, pa se ne može govoriti o nekoj suštinski značajnoj izmjeni.

Dakle, s obzirom na to da se nije radilo ni o kakvim suštinskim izmjenama terećenih kaznenih djela, to i po ocjeni ovog drugostupanjskog suda nije bilo nikakve potrebe ni razloga za odobravanje duljeg perioda za pripremu obrane nego što je to prvostupanjski sud učinio.

Povredu prava obrane opt. R. P. nalazi i u tome što prvostupanjski sud obrani nije dostavljao zapisnike nakon rasprave, te su on i njegov branitelj iste morali višekratno tražiti

od suda, zbog čega se nisu mogli adekvatno pripremati za raspravu. Posebno ovdje naglašava da je prvostupanjski sud njegovom branitelju poslao zapisnike s pripremnog ročišta od 17. rujna 2012. i raspravne zapisnike od 31. ožujka 2014., od 06. svibnja 2013. i od 01. srpnja 2014. tek 23. prosinca 2014., tj. nakon što je prvostupanjska presuda već bila dostavljena. Međutim, ovdje se ne može govoriti o povredi prava obrane, jer se na opisani način nije stranci uskratilo pravo uvida u spis, o čemu se u suštini radi, a iz popisa podnesaka ovog kaznenog predmeta razvidno je da su raspravni zapisnici kronološki uredno uloženi i uvezani u spis, pa je obrana imala pravo tražiti uvid i fotokopiranje dijelova kaznenog predmeta koje je smatrala važnim. Činjenica što opt. R. P. ima prebivalište u B., a njegov branitelj odvjetnik I. sjedište odvjetničke pisarnice u S. nije od važnosti, jer nije bilo nikakve zapreke da se izda zamjenička punomoć nekom od odvjetnika iz R. koji bi takvu radnju mogao obaviti.

U vezi s izloženim je i navod opt. P. kako mu je pobijana presuda inicijalno dostavljena isticanjem na oglasnu ploču suda, da bi tek naknadno, na njegovu inicijativu, ista bila dostavljena na njegovu adresu u B. na B., a čime je po ocjeni žalitelja P. došlo do daljnje povrede njegovog prava obrane, budući da zbog toga nije imao mogućnost kvalitetno pripremiti žalbu. Međutim, uvidom u spis utvrđeno je da je dostava prvostupanjske presude opt. R. P. pokušana i na adresu u B. na B., kako je to proizlazi iz kuverte i vraćene dostavnice na l. 1305., iz kojih je vidljivo da je dana 24. studenog 2014. opt. P. obaviješten, ali da nije podigao pošiljku, zbog čega se vratila prvostupanjskom sudu. S obzirom na to da je dostava prvostupanjske presude opt. P. pokušana i na adresu u S., ali je vraćena s naznakom da je adresat nije tražio, to je osnovano, na temelju čl. 175. st. 5. ZKP/08, prvostupanjski sud dana 04. prosinca 2014. naložio dostavu isticanjem na oglasnoj ploči suda (l. 1309 spisa). Dakle, sve navedeno ukazuje na to da je prvostupanjski sud odredio dostavu presude optuženiku tek nakon što je na obje adrese kojima je raspolagao pokušao izvršiti dostavu, ali se pošiljka vratila neuručena s naznakom da je adresat nije tražio. Prigovor opt. P. da mu je time povrijeđeno pravo obrane, jer je imao kraće vrijeme za pripremu žalbe nije prihvatljiv, jer predstavlja tek nagađanje optuženika o tome kako bi se postupilo sa njegovom žalbom da je bila podnesena roku od petnaest dana nakon osobne dostave.

Žalitelj P. također ističe da je njegovo pravo obrane povrijeđeno i time što je od ukupno 14 osoba koje je predložio kao svjedoke, sud prihvatio tek četvero, dok je ostale dokazne prijedloge odbio. Teza o povredi prava obrane neprihvatanjem dokaznih prijedloga obrane ne može se oslanjati na brojčano uspoređivanje sveukupno predloženih, prihvaćenih i odbijenih dokaznih prijedloga. Naime, pravu stranke na predlaganje dokaza ne korespondira nužno obveza suda da sve dokazne prijedloge prihvati, niti je moguće brojčano ili razmjerno odrediti koliko bi to prvostupanjski sud dokaznih prijedloga neke stranke trebao prihvatiti kako bi osigurao pravično suđenje, odnosno jednakost oružja. Odluku suda o tome koje će dokazne prijedloge prihvatiti, osim osiguranja provedbe načela jednakosti oružja, određuje i činjenično stanje, odnosno obrazloženje pojedinih dokaznih prijedloga i do tada u tom smislu prikupljene dokazne građe. Pri odlučivanju o prihvaćanju pojedinog dokaznog prijedloga, sud mora utvrditi je li takav prijedlog dovoljno obrazložen, je li važan za predmet optužbe, može li ojačati poziciju obrane ili čak dovesti do oslobođenja, te je li "dosadan ili tegoban", kako to proizlazi iz sudske prakse Europskog suda za ljudska prava. Dakle, čak ni sama činjenica da su baš svi dokazni prijedlozi obrane odbijeni ne znači automatski povredu ravnopravnosti oružja. Odlučujući o dokaznim prijedlozima obrane, prvostupanjski sud postupio je u cijelosti u skladu sa pravilima uspostavljenima sudskom praksom ESLJP.

U vezi s gore iznesenom primjedbom je i ona kako prvostupanjski sud nije dao nikakve razloge zbog kojih nije prihvatio pojedine dokazne prijedloge, pri čemu se posebno apostrofira odbijanje prijedloga da se kao svjedok ispita sudac M. F.. No, suprotno takvoj tvrdnji, prvostupanjski je sud u posljednjem odlomku na str. 225 pobijane presude iznio, doduše, sumarno razloge zbog kojih je niz dokaznih prijedloga, pa i ovaj žalbom citirani, odbio, zbog čega nije točno da takvih razloga nema. Druga je stvar njihove prihvatljivosti, ali to predstavlja žalbenu osnovu pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, a što se u nastavku ove odluke posebno obrazlaže. Jednako vrijedi i u odnosu na odbijanje prijedloga da se kao svjedoci ispituju M. M. i Ž. O. budući da se u suštini radi o činjeničnom pitanju.

Konačno, opt. R. P. navodi da je povrijeđeno načelo jednakosti oružja, i to tako što mu nikada nije dostavljen CD sa svim porukama i snimljenim razgovorima, zbog čega nije mogao specificirati koje još razgovore i SMS poruke predlaže preslušati odnosno pročitati, iako je prethodno predsjednica vijeća još na pripremnom ročištu prihvatila prijedlog obrane i odredila da će se na njegov trošak dati kopija CD-a sa snimljenim razgovorima i porukama. Ovaj navod optuženika potkrijepljen je jedino konstatacijom formuliranom u zapisniku s pripremnog ročišta koja potvrđuje da je predsjednica vijeća takav prijedlog obrane prihvatila, dok iz spisa nije razvidno da je optuženik potom predujmio trošak, niti ponovno tražio da mu se preda kopija CD-a. Osim toga, utvrđeno je da su u spisu uvezani CD-ovi nastali snimanjem telefonskih razgovora (na l. 370), dakle bili su kao i svi raspravni zapisnici dostupni obrani, jer su činili sadržaj spisa, a obrana ima pravo tražiti i vršiti uvid u spis. Nadalje, treba naglasiti da je pomnim pregledom raspravnih zapisnika utvrđeno kako je na raspravnom ročištu od 01. srpnja 2014. opt. R. P. naveo da traži „izlistavanje poruke koje mu je V. G. uputila u rujnu ili listopadu 2009., misli da se radi o samo jednoj poruci, a u kojoj traži da joj pozajmi novčani iznos od 300,00 kn“. Ovako specificiran dokazni prijedlog kompromitira tvrdnju optuženika P. kako mu nisu bili dostupni podaci snimljeni na CD-u. Također, s obzirom na to da niti u jednom raspravnom zapisniku nije utvrđeno da bi opt. P. ponovno tražio uvid u spis, odnosno presnimljene podatke sa spomenutih CD-ova, pa to čak nije učinio niti nakon što su svi dokazi izvedeni, te da je konstatirano da stranke više nemaju nikakvih dokaznih prijedloga, nije prihvatljiva žalbena primjedba o nepoštenom suđenju utemeljena na navodnom nepostojanju jednakosti oružja.

Optuženi R. P. nalazi da je njegovo pravo na pravično suđenje povrijeđeno time što je sud bio pristran, a tu tvrdnju konkretizira pozivajući se na nalog predsjednice vijeća od 09. siječnja 2013., u kojem je navedeno „a troškove vještačenja snosit će ovaj sud po dostavi specifikacije računa, time da u konačnici te troškove snosi sam okrivljenik“. Vrhovni sud Republike Hrvatske izvršio je uvid u žalbom citirani nalog koji se nalazi na l. 508, a kojim je određen psihijatrijski pregled opt. R. P. radi ocjene njegove raspravne sposobnosti, pri čemu se doista na kraju tog naloga nalazi tekst koji glasi: „Za izradu nalaza i mišljenja vještaku se dodjeljuje rok od 15 dana, a troškove vještačenja snosit će ovaj sud po dostavi specifikacije računa, time da u konačnici troškove snosi sam okrivljenik.“ Formulacija posljednje rečenice doista nije prihvatljiva, ali se samo iz nje, bez ikakvih drugih argumenata, ne može prihvatiti kvalifikacija pristranosti suda, tim više što taj prigovor opt. P. nije isticao tijekom postupka, iako je to pravo imao.

Isto pravo (na pošteno suđenje) mu je prema navodima žalbe povrijeđeno time što sud prvog stupnja nije vršio cjelovitu analizu međusobnog odnosa pojedinih dokaza, već je pojedine dokaze prikazao fragmentarno, dajući im smisao kakav ti dokazi zapravo nemaju,

čime je nedopustivo manipulirao. Ovakva primjedba u nastavku se konkretizira tvrdnjom o citiranju besmislenih telefonskih razgovora između opt. P. i opt. B., pri čemu žalitelj predbacuje prvostupanjskom sudu što iz toga izvlači ustrajnost u činjenju kaznenog djela, propuštajući analizirati višekratne P. izjave upućene opt. B. – „čovječe, samo plati ili češ ići u zatvor“. No, kako prikazani primjer tako i ostali u žalbi navedeni, evidentno predstavljaju nezadovoljstvo žalitelja zaključcima prvostupanjskog suda, a ispitivanje pravilnosti tih zaključaka predstavlja razmatranje žalbene osnove pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja. Naime, razgovori na koje se prvostupanjski sud poziva točno su citirani, ti su citati jasno odijeljeni od zaključaka koje sud na njima zasniva, a druga je stvar postoje li neke okolnosti koje te zaključke opovrgavaju ili bar relativiziraju njihovu točnost.

Optuženi P. zamjera i načinu ispitivanja pojedinih svjedoka i okrivljenika, nalazeći da je on otpočetak ukazivao na ozbiljno narušavanje prava na pošteno suđenje. Tako primjerice navodi da je opt. G. S. bila desetak sati zadržavana u prostorijama PNUSKOK-a, da su joj izrečene ozbiljne prijetnje kako neće izaći na slobodu ako ne bude teretila opt. P.. Ovakav navod nije ničim potkrijepljen, a indikativno je da se opt. G. S. na raspravi iznoseći obranu nije na takvo što pozvala niti to spomenula, iako bi time prvenstveno pomogla sebi. Neovisno o tomu što ona nije htjela odgovarati ni na čija pitanja, vrlo je detaljno i opširno iznijela obranu, u kojoj je pritom i sebe teretila. Što se pak tiče drugog prigovora kojim se nastoji poljuljati vjerodostojnost iskaza kao svjedoka ispitanice N. K., pri čemu se ističe da je ista osoba u prethodnom postupku bila okrivljenik, treba naglasiti da je N. K. bila i optužena, pa je, koristeći svoje zakonsko pravo, sklopila s državnim odvjetništvom sporazum na osnovu kojeg je dana 09. ožujka 2012. u skladu s čl. 361. ZKP/08 donesena i presuda broj Kov-Us-2/12, kojom je ona proglašena krivom za djelo iz čl. 348. st. 1. KZ/97. Razumije se da nakon pravomoćnosti te presude N. K. više nije smjela imati ulogu okrivljenika, nego je mogla biti ispitana samo kao svjedok, jer miješanje procesnih uloga iste osobe, s obzirom na potpuno različita prava i obveze pojedinih sudionika postupka (ovdje svjedoka i okrivljenika) nije dopušteno. Stoga se u sklopu ocjene vjerodostojnosti iskaza N. K. kao svjedoka, ne mogu razmotriti prigovori koje opt. P. ima na način ispitivanja N. K. kao okrivljenice u PNUSKOK-u.

Optuženi G. B. ističe da je prvostupanjska presuda napisana i otpremljena 4 mjeseca nakon objave, iako zakonski rok dozvoljava najviše 60 dana s produženjima. Tim prigovorom žalitelj smjera na relativno bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 3. ZKP/08, ali za opstojnost te povrede potrebno je ne samo da neka odredba Zakona o kaznenom postupku nije primijenjena ili je nepravilno primijenjena, nego i da je to utjecalo ili moglo utjecati na presudu. Ta posljedica, odnosno utjecaj u žalbi naznačene povrede na presudu nije ničim konkretiziran, pri čemu treba napomenuti da su rokovi za izradu pisanog otppravka presude instruktivni.

Ispitivanjem, pak, ovog dijela pobijane presude na temelju čl. 476. st. 1. toč. 1. ZKP/08, ovaj drugostupanjski sud nije utvrdio da bi bila počinjena neka druga povreda odredaba kaznenog postupka na koju pazi po službenoj dužnosti.

Žalbenu osnovu pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja ističu svi optuženici, a u nastavku će odgovarajući njihovi žalbeni navodi biti razmotreni po kaznenim djelima na koja se odnose.

U odnosu na toč. 1. prvostupanjske presude

Optuženi R. P. izražava nezadovoljstvo načinom obrazlaganja zaključaka iz pobijane presude, navodeći da se iz tog obrazloženja ne može razlučiti što predstavlja reproduciranje i prezentiranje sadržaja pojedinog dokaza, a što zaključak i komentar suda prvog stupnja. Međutim, taj je prigovor već razmotren u okviru žalbene osnove bitne povrede odredaba kaznenog postupka.

Nadalje, žalitelj P. smatra da se osuđujuća presuda za to djelo temelji isključivo na iskazu N. K., sugerirajući da je ona takav iskaz dala kako bi svom ocu protiv kojeg se vodio kazneni postupak osigurala bolji položaj, pri čemu je taj postupak doista potom završen oslobađajućom presudom. Ta teza implicirala bi da je u „nečasnoj pogodbi“ na koju smjera žalitelj P., aktivno sudjelovao i sud, što slijedi iz naknadnog donošenja oslobađajuće presude protiv oca N. K., a ne odbijajuće presude koja bi bila donesena da je u takvom aranžmanu sudjelovao samo državni odvjetnik. Takav razvoj situacije, pri čemu uopće nije jasno na koji bi to način i koji sudovi i suci bili u međusobnom dogovoru i dosluhu, toliko je apstraktan i ničim potkrijepljen, da ga je potpuno nemoguće prihvatiti.

Prema žalitelju je sporan ostao trenutak kada je N. K. navodno dala novac opt. P., budući da je susret između njih snimljen, te je utvrđeno da je tada svjedokinja K. optuženom P. dala samo papir formata A4, a neprihvatljivim smatra rezoniranje kako je K. novac dala u automobilu, jer ona u lokalu još nije znala da će optuženika P. voziti. Ovakvim žalbenim navodima napada se vjerodostojnost svjedokinje N. K., čijem iskazu žalitelj P. zamjera neživotnost i nepodudarnost s drugim dokazima. Međutim, prvostupanjski je sud pažljivo i kritički analizirao i detaljno i logično ocijenio iskaz te svjedokinje samog za sebe, te ga potom koristeći iste metode usporedio s ostalim izvedenim dokazima, zbog čega se ocjena o vjerodostojnosti te svjedokinje i činjenično stanje utvrđeno po prvostupanjskom sudu u odnosu na to djelo i po mišljenju ovog drugostupanjskog suda ukazuju u svemu prihvatljivima.

Točan trenutak i prilika u kojoj je dana 23. studenog 2010. N. K. dala 1500 Eura opt. P. nije preciziran ni u činjeničnom opisu, a je li to bilo učinjeno u kafiću ili izvan kafića, ili u automobilu irelevantno je za opstojnost inkriminacije. Činjenica da su se toga dana opt. P. i N. K. našli u kafiću P., što je snimljeno, a kada mu je N. K. izvadiвши iz torbe predala više papira formata A4, od kojih je opt. P. samo jedan nakon čitanja izuzeo i spremio u novčanik, nema značaj koji joj pridaje obrana. Naime, nesporno je od tog događaja do svjedočenja N. K. proteklo gotovo tri godine, pa nije ni za očekivati da se svjedokinja točno sjeća kako je i u kojim uvjetima predala pojedini od dva obroka novca. Nije, dakle, ni na koji način isključeno da je to učinila u automobilu kojim je nakon sastanka u kafiću prevezla opt. P., kako to sugerira opt. P.. Pri tome je i životno i logički neprihvatljiva pretpostavka s kojom žalitelj nastupa, odnosno da K. nije znala da će voziti P., jer su to mogli dogovoriti iste zgrade u kafiću.

Razloge zbog kojih je prvostupanjski sud zaključio da iskaz svjedokinje K. treba prihvatiti kao istinit smatra uvjerljivima i ovaj drugostupanjski sud. Naime, opt. P. i N. K. bili su prijatelji, često su se sastajali, o čemu govori sadržaj snimljenih razgovora, iako je to opt. P. zaniijekao, a iz tih je razgovora utvrđeno da je N. K. i darivala opt. P., vodila ga na večere

koje je plaćala itd. Konačno, svjedokinja K. je i osuđena zbog tog postupka, i to presudom na temelju suglasnosti stranaka. Opravdano se prvostupanjski sud poziva i na razgovore koje su vodili opt. P. i N. K. i to kako međusobno, tako i s drugim sugovornicima, a iz kojih je razvidno da su oni imali i neke druge dogovore i aranžmane o čijem sadržaju nisu otvoreno govorili, nego ga kamuflirali, a što baca sumnju i na njihovu dopuštenost.

Nadalje, prvostupanjski sud ispravno uočava i povezanost između termina sastajanja između opt. P. i N. K. i tempa odigravanja radnji, odnosno ročišta iz postupka protiv opt. R. K.. Sve to, a posebice razgovor koji nakon donošenja prvostupanjske presude u postupku protiv opt. R. K. N. K. vodi s nepoznatom osobom i traži da joj pripremi novac u eurima najavljujući da će po njega doći u ponedjeljak za kada je dogovorila i sastanak s opt. P., što je vidljivo iz razmijenjenih SMS poruka, i po mišljenju ovog drugostupanjskog suda potvrđuje i osnažuje zaključke iz prvostupanjske presude, pa se žalba opt. P. zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja ne može prihvatiti. Ovdje treba dodati da prvostupanjski sud, s obzirom na sadržaj inkriminacije, nije imao ni dužnost ni potrebu detaljnog razjašnjavanja „složenih, višestrukih imovinskih odnosa na relaciji R., opt. G. S. i N. K.“, pa je ta primjedba žalitelja neosnovana.

U odnosu na toč. 2. prvostupanjske presude

Optuženi P. nepotpuno utvrđeno činjenično stanje nalazi u tome što nisu ispitani M. F. i Ž. O., a koje je on kao svjedoke predložio. Tu primjedbu argumentira navodom da je O. postao „dio činjeničnog opisa“ inkriminiranog djela, pa smatra potrebnim razjasniti je li O. nastupao u H. ime ili u ime A. D.. M. F. bi, po navodima žalitelja, mogao dati objašnjenje o tijeku sjednice vijeća u tom predmetu, jer je upravo on, F., predložio i inzistirao da se spis dostavi vještaku radi novog vještačenja.

Međutim, izloženi prigovori nisu prihvatljivi. Naime, prvostupanjski sud proveo je sve potrebne dokaze, koje je potom detaljno i savjesno analizirao i kritički ocijenio, a ispitivanjem imenovanih osoba kao svjedoka ne bi se ništa novo ni bitno drugačije utvrdilo. Što se tiče Ž. O. irelevantno je njegovo ispitivanje, kraj nepobitne činjenice da je, prema punomoći u spisu, on bio branitelj opt. A. D., a pitanje je li usto usmeno zastupao i interese R. H. neodlučno je kraj inkriminacije sadržane u činjeničnom opisu. Niti to što je O. „dio činjeničnog opisa“ ne dovodi do drugačijeg zaključka jer se optuženiku inkriminira da je na poticaj opt. G. S. iskoristio svoj položaj i prekoračio svoje ovlasti i nije obavio svoju dužnost, a u cilju da drugoj fizičkoj osobi pribavi kakvu neimovinsku korist. Pritom su kao fizičke osobe inicijalno naznačeni osuđenici R. H. i A. D., da bi se u konačnici definiralo kako je opt. P. opisanim postupcima pribavio neimovinsku korist (da čim dulje ne bude upućen na izdržavanje kazne) samo R. H.. U. Ž. O. prema činjeničnom je opisu navedena tek sporadično, na način da je precizirano da je opt. P. na nagovor i poticaj opt. G. S. sa spomenutim ciljem, bio i u dogovoru s osuđ. R. H. i odvjetnikom Ž. O., braniteljem osuđ. A. D.. Taj podatak, uz činjenicu da je spomenuta punomoć Ž. O. definirala kao branitelja osuđ. D., uz sadržaj snimljenih i reproduciranih telefonskih razgovora ne ostavlja mjesta sumnji o načinu odvijanja događaja, zbog čega je ispitivanje kao svjedoka Ž. O. nepotrebno. Što se tiče M. F., on je bio član izvanraspravnog vijeća kojim je predsjedavao opt. R. P. u predmetu po zahtjevu za obnovu kaznenog postupka podnesenog po osuđ. R. H.. Nesumnjivo je da je vijeće uvijek sastavljeno od trojice sudaca, a konkretnim je predmetom bio zadužen upravo opt. R. P., koji

ga je referirao na sjednici održanoj 26. studenog 2009. kada je odlučeno da se spis proslijedi stalnom sudskom vještaku za elektrotehniku i telekomunikacije. Ima li se na umu da je izvjestitelj u predmetu bio upravo opt. P., da je vijeće bilo tročlano, da nakon takve odluke kroz gotovo dvije godine nije ništa bilo poduzeto u tom predmetu, te da je 23. rujna 2011., iako predmet nikada nije bio proslijeđen sudskom vještaku shodno ranije rečenoj odluci, doneseno rješenje kojim se odbija taj zahtjev za obnovu, i to s argumentacijom da je zahtjevu za obnovu priloženo šturo mišljenje, a ne nalaz i mišljenje vještaka, što potpuno kompromitira raniju odluku sa sjednice, opravdano je prvostupanjski sud odbio dokazni prijedlog za ispitivanje kao svjedoka M. F., jer njegova uloga nikako nije mogla imati presudan značaj, poglavito cijene li se snimljeni i reproducirani razgovori koji nedvosmisleno ukazuju na aktivnu ulogu opt. P. i njegovu izrazitu zainteresiranost za navedeni predmet.

Optuženi R. P. smatra da niti jedan od snimljenih i preslušanih telefonskih razgovora ne ukazuje kako je on namjeravao postupiti na način suprotan zakonu i sudačkoj dužnosti, naglašavajući da je nekoliko puta opt. G. S. jasno rekao kako će učiniti sve što je po zakonu moguće, i da neće kršiti zakon niti da mu je H. brat. Optuženik zapravo takvim navodima parafrazira svoju obranu, koju nastoji potkrijepiti pomno izabranim dijelovima snimljenih razgovora. No, takvo rezoniranje nije prihvatljivo niti se tim navodima u sumnju dovodi ispravnost zaključaka prvostupanjskog suda.

Naime, obranu opt. R. P. kompromitira kronologija zbivanja, kojoj glavne karakteristike određuje cjelokupni sadržaj snimljenih telefonskih razgovora koje vodi s različitim sugovornicima upravo opt. R. P., kao i sadržaj odluke donesene na sjednici izvanraspravnog vijeća od 26. studenog 2011. i nesumnjiva pasivnost opt. P. nakon donošenja odluke povodom zahtjeva osuđ. R. H. za obnovu kaznenog postupka. Upravo je to nečinjenje, odnosno nepostupanje po odluci da će se spis proslijediti stalnom sudskom vještaku za elektrotehniku i telekomunikacije, bilo temelj za odgađanje upućivanja na izdržavanje kazne zatvora do odluke o zahtjevu za obnovu, i to kako u odnosu na H., tako i u odnosu na osuđ. A. D., zahvaljujući činjenici što je opt. P. pozivajući na sjednicu vijeća 26. studenog 2009. i osuđ. A. D. i njegovog branitelja Ž. O., premda taj osuđenik ni njegov branitelj nisu podnijeli zahtjev za obnovu kaznenog postupka, a sačinjavajući i zapisnik sa te sjednice tendenciozno, postigao dojam da je i osuđ. D. podnio istovrstan izvanredni pravni lijek, iako to ne odgovara istini. Da je tome tako, slijedi i iz činjenice što je konačno 23. rujna 2011. izvanraspravno vijeće Općinskog suda u Splitu pod predsjedavanjem opt. P. donijelo rješenje kojim se kao neosnovan odbija samo zahtjev za obnovu kaznenog postupka osuđ. R. H., dakle ne spominjući osuđ. A. D., što nesumnjivo potvrđuje da je opt. P. jako dobro znao da osuđ. D. zahtjev za obnovu kaznenog postupka nije podnio. To što je izvanraspravno vijeće kojim predsjedava opt. P. dana 21. lipnja 2011. rješenjem zadržalo izvršenje zatvorske kazne samo nad osuđ. R. H. do donošenja odluke o obnovi postupka, a ne i u odnosu na osuđ. A. D., rezultat je, kako to ispravno uočava i naglašava prvostupanjski sud, činjenice da osuđ. D. nije isplatio opt. G. S. novac koji je ona od njega zahtijevala na ime duga. Ovakav se zaključak nameće iz niza razgovora koje su u prethodnom periodu intenzivno vodili opt. R. P. i opt. G. S., ali i opt. P. i Ž. O., a iz kojih nedvosmisleno proizlazi da će D. biti „kažnjen“, odnosno snositi posljedice neplaćanja novca optuženoj G. S. na način da se njemu neće zadržati izvršenje zatvorske kazne.

Žalbeni navodi opt. P. kojima nastoji objasniti svoju neaktivnost, tvrdeći da se spis nalazio izvan njegove referade kroz gotovo čitavo razdoblje od skoro dvije godine ne

odgovaraju istini, što je utvrđeno uvidom u taj spis, a kako je to ispravno uočio i naglasio i sud prvog stupnja. Naime, navedeni kazneni predmet je najprije po zahtjevima za izvanredno ublažavanje kazne osuđ. H. i osuđ. D. bio dostavljen Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, što je učinjeno nakon što je izvanraspravno vijeće donijelo negativan prijedlog dana 11. listopada 2010., a spis je s Vrhovnog suda Republike Hrvatske s negativnim odlukama tog suda na prvostupanjski sud vraćen dana 30. prosinca 2010., a potom je dostavljen Ustavnom sudu Republike Hrvatske 22. ožujka 2011., odakle je vraćen na Općinski sud u Splitu 09. svibnja 2011. Dakle, na drugim je sudovima spis bio ukupno tek nešto preko četiri mjeseca, što nikako ne odgovara tvrdnjama obrane opt. P..

Podatak koliko je dugo opt. P. rješavao slične predmete irelevantan je kraj velikog broja telefonskih razgovora u kojima je tema razgovora upravo taj kazneni predmet i interesi osuđ. H., osuđ. D. i opt. G. S., te proturječnih odluka izvanraspravnog vijeća sa sjednice održane 26. studenog 2009. i rješenja o odbijanju zahtjeva za obnovu od 23. rujna 2011., koji jednoznačno upućuje na ciljano odugovlačenje s radom na tom predmetu.

Optužena G. S. mišljenja je da činjenično stanje nije potpuno utvrđeno jer da nije na valjan i pouzdan način utvrđeno kako je to ona potakla opt. P.. No, već je ranije u ovoj odluci bilo naglašeno da su izrazi „zatražila od njega“ i „postupajući po nagovoru opt. G. S.“, upotrijebljeni u činjeničnom opisu inkriminacije, dovoljni i adekvatni da konkretiziraju u čemu se sastojala radnja poticanja opt. G. S., a u obrazloženju pobijane presude prvostupanjski se sud pozvao na niz telefonskih razgovora vođenih između opt. G. S. i opt. R. P. u kojima je sasvim eksplicitno opt. G. S. određivala koji cilj bi svojim postupcima opt. P. trebao postići. Točno je da opt. S. nije pravni stručnjak, niti je pravno educirana, međutim da bi obavila radnju poticanja nije ni bilo potrebno da zna baš točno sve korake koji su nužni da bi se cilj postigao, već je za ostvarenje subjektivnog i objektivnog obilježja radnje poticanja dovoljno da je opt. S. znala da od opt. P. traži poduzimanje radnji na koje je on ovlašten, odnosno radnji kojima prekoračuje svoje ovlasti i ne obavlja dužnost, a kako to proizlazi iz vođenih razgovora između njih, ona je to zasigurno znala. Uostalom, oboje optuženika u obranama i govore o tome kako se inicijalno opt. S. obratila opt. P., obavještavajući ga da je uzela novac od osuđ. H., te da se on „uhvatio za glavu“ i predbacio joj što je učinila. Već ti navodi nesumnjivo ukazuju na to da su oboje bili svjesni da je bilo kakvo daljnje postupanje sa ciljem da se osuđ. H. i osuđ. D. što duže zadrže na slobodi, odnosno ne počnu izdržavati kazne zatvora suprotno savjesnom i zakonitom načinu postupanja. Stoga nema govora o tome da je opt. P. postupio eksczesno, odnosno da je prešao granice nagovaranja opt. G. S.. Neprihvatljiva je teza žaliteljice S. o tome da je njeno djelovanje tzv. uopćeno, paušalno poticanje što ne povlači kaznenopravnu odgovornost, jer bi to unaprijed ekskulpiralo svaku zainteresiranu, a nestručnu i neprofesionalnu osobu od krivnje za radnju nagovaranja. Za opstojnost subjektivnog elementa poticatelja dovoljno je da on generalno zna da ono na što nagovara počinitelja predstavlja nešto što nije dopušteno, a način na koji će se taj cilj postići poticatelj ne mora niti treba točno definirati i znati. Prvostupanjski je sud nesumnjivo utvrdio da je opt. G. S. bila svjesna upravo suštinske nedopuštenosti cilja koji želi postići, a to joj je, kako je to i ovdje naglašeno, priopćio i sam opt. P..

Nadalje, opt. G. S. ponavlja kada je i kako vratila novac osuđ. H., iako ne nudi nikakve nove i drugačije argumente osim onih koje je tijekom postupka iznijela, a koje je prvostupanjski sud adekvatno analizirao i ih ocijenio kao neuvjerljive. Razloge takve ocjene prihvaća i ovaj drugostupanjski sud, a žaliteljica S. se radi izbjegavanja nepotrebnog

ponavljanja upućuje na obrazloženje prvostupanjske presude, poglavito na SMS poruku koju je osuđ. H. poslao opt. G. S. kada je lišen slobode, instruirajući je da „da deset N.“ (njegovoj izvanbračnoj supruzi), a što demantira tvrdnje žaliteljice.

Prigovor žaliteljice G. S. kako je činjenično stanje nepotpuno utvrđeno jer je trebalo kao svjedoka ispitati A. D. u pogledu toga je li on od opt. S. preuzeo 10.000,00 Eura promašen je, jer opt. S. nikada to nije predložila, a niti je to sud prvog stupnja trebao učiniti po službenoj dužnosti, jer je na temelju drugih izvedenih dokaza imao adekvatnu podlogu za utvrđivanje relevantnih činjenica.

Suprotno žalbenim navodima, ovaj drugostupanjski sud nalazi da je sud prvog stupnja temeljito i adekvatno cijenio preslušane snimljene telefonske razgovore. Ne može se zanemariti brojnost i učestalost tih razgovora vođenih na istu temu, a niti njihov sadržaj, pa je neprihvatljiv pokušaj relativizacije tog dokaza, kako to nastoji učiniti žaliteljica G. S.. Ima li se, nadalje, na umu vremensko razdoblje u kojem je vođena intenzivna telefonska komunikacija između optuženih P. i S., ali i između opt. P. i O., te činjenica da je o svakom obavljenom razgovoru s O. opt. P. revno i iscrpno obavještavao opt. S., to nema nikakve sumnje da je opt. P. sve poduzimao u skladu s potrebama i željama opt. S.. To slijedi i iz činjenice da je izvanraspravno vijeće kojim je predsjedavao opt. P. dana 21. lipnja 2011. rješenjem zadržalo izvršenje kazne zatvora samo osuđ. R. H., a ne i osuđ. A. D., što je bilo u skladu s interesima i decidiranim uputama opt. G. S..

U odnosu na toč. 3. prvostupanjske presude

Prigovarajući ispravnosti zaključaka prvostupanjskog suda i potpunosti utvrđenog činjeničnog stanja, opt. R. P. ponavlja sve što je iznio u obrani pred prvostupanjskim sudom, ponavljajući da preslušani snimljeni telefonski razgovori, iako su nesumnjivo neuljudni i predstavljaju napasno ponašanje opt. B., nisu dovoljan temelj za osuđujuću presudu. Naglašava da nisu opisani pojedini razgovori između opt. P. i opt. B., te razgovori između opt. P. i trećih osoba, a koji bi mogli dati i drugačiju sliku odnosa između optuženih P. i B.. Također navodi da je upravo opt. R. P. sudeći u prvom stupnju proglasio opt. B. krivim, a potom i opozvao uvjetnu osudu, pri čemu je djelo zbog kojeg je opt. B. proglašen krivim u suštini ponašanje koje se na prostoru Republike Hrvatske tumači kao „građanskopravni odnos“. Gotovo identične prigovore u žalbi ističe i opt. G. B..

No, u obrazloženju pobijane presude prvostupanjski sud citirao je iznimno veliki broj razgovora koje su optuženici P. i B. vodili, čiji sadržaj ne ostavlja prostora za sumnju o tome što je bio predmet njihovih dogovora, jer je opt. P. na traženje opt. B. bez adekvatnog činjeničnog i pravnog temelja opt. B. produljivao rok za ispunjenje obveze – naknade štete oštećenima, iako je bio svjestan i znao da su svi ranije određeni rokovi istekli, a o čemu ga je u više navrata usmeno i pisanim putem obavještavao i sudac Z. J., koji je na kraju bio prisiljen to prijaviti i predsjedniku Općinskog suda u Splitu. Takvo produljivanje rokova opt. R. P. pratio je odugovlačenjem sa radnjama u navedenom kaznenom predmetu, evidentno namjerno ne postupajući s adekvatnom ažurnošću, također usprkos stalnom požurivanju i podsjećanju od suca J.. Da je opt. R. P. bio svjestan svega toga nepobitno i nedvosmisleno slijedi iz njegovih brojnih izjava upućenih opt. G. B. i odvjetniku B., kada je i njima dao do znanja da ga J. požuruje („možeš ti sa J. razgovarat ... on meni sad šalje pismo, J., da se ja

očitujem o tome, a ja govorim evo drža sam ga ovdje pet mjeseci ... nisam mu ništa napisao nego sad moram slat na državno odvjetništvo“) i da je svjestan da je postupao mimo svih pravila („prekršili smo sve rokove ... ja sam to ka malo zadržao jer tražio sam ko od ODO mišljenje ... čekat ću ga do petka u 12“).

Optuženi P., nastojeći žalbom pobiti eksplicitnost u prvostupanjskoj presudi citiranih brojnih telefonskih razgovora, poziva se uopćeno na neke druge telefonske razgovore, koje ne konkretizira, jednako kao i opt. G. B.. Neovisno o takvim činjenično apstraktnim prigovorima, izravnost i određenost sadržaja citiranih brojnih telefonskih razgovora nije moguće opovrgnuti. Za naglasiti je da su obojica optuženika, odnosno i P. i B. evidentno itekako svjesni i znaju što se dobiva prolongiranjem postupanja s podnesenim zahtjevima za izvanredno ublažavanje kazne opt. G. B. koje prate rješenja kojima se zadržava izvršenje zatvorske kazne do odluke o tim izvanrednim pravnim lijekovima, pa tako i pravno needucirani opt. G. B. jednom prilikom kaže opt. P.: „ti ćeš donijeti odluku o zadržavanju da J. ne diže nikakvu tjeralicu ili slično“, a da se radi o njihovom dogovoru više nego uvjerljivo reflektiraju izrazi zahvalnosti koje opt. G. B. u više navrata upućuje opt. R. P. („hvala ti stvarno puno, znaš kaj, vjeruj mi, stvarno dođi u Z. da te počastim sa svime ... inače da ti kažem što si ti napravio, spasio si me“, „doktore, slušaj, to što sam ja tvoj svaki savjet poslušao da u sudačkoj nadoknadi zabijem gol protiv ovog M. ... ti si besprijekorno naviga, kako bi rekli vi Dalmatinci“). Aktivnost i poticanje opt. B. razvidni su iz niza telefonskih razgovora, u kojima on moli opt. P. da još ne pošalje predmet na odlučivanje na Vrhovni sud Republike Hrvatske, kako bi dobio još vremena za ispunjenje obveze, odnosno da naknadi štetu oštećenicima.

Također je neprihvatljivo relativiziranje i propitkivanje egzistentnosti glavnih obilježja kaznenog djela inkriminacije zbog koje je opt. G. B. u kaznenom postupku koji se vodio pred Općinskim sudom u Splitu, i to opt. R. P. kao sućem, proglašen krivim, jer je riječ o pravomoćnoj presudi. Obojica optuženika, tj. i P. i B., naglašavaju da je riječ o građanskopravnom odnosu, gubeći iz vida da se najveći broj kaznenih djela prijave i čini uz sklapanje ugovora, jer je to jedini način za počinjenje takvog djela. Druga je stvar s kojom namjerom i iz kojih se pobuda određeni ugovor sklapa, a o čemu je ovdje odlučeno pravomoćnom presudom.

Nadalje, opravdano je prvostupanjski sud otklonio kao neuvjerljiv navod opt. P. da je sudac izvršenja Z. J. „bio gospodar slobode opt. G. B.“, jer ne samo što pravno takva tvrdnja ne može opstati, nego je toga itekako bio svjestan i znao i opt. P., kako to proizlazi iz niza njegovih izjava iznesenih u telefonskim razgovorima (pa tako npr. kada opt. B. koji kaže da još nije dobio poziv za izvršenje kazne ni ništa, umiruje govoreći: „nećeš ni dobiti“). Kraj već više puta spominjane učestale komunikacije između optuženih P. i B. koju oni vode o istoj temi (tj. kako da opt. B. ne ode na izdržavanje kazne zatvora, iako je to trebao, te kako da mu se preko svih rokova produlji vrijeme za ispunjenje obveze – naknade štete oštećenicima), podatak da je sudac izvršenja Z. J. opt. G. B. instruirao da može podnijeti zahtjev za izvanredno ublažavanje kazne i tako polučiti preinačavanje odluke o kazni iz presude kojom se opoziva uvjetna osuda, nema značenje koje joj žele pridati žalitelji P. i B.. Naime, sudac Z. J. je uvjerljivo, jasno i logično objasnio da je o mogućnosti podnošenja tog izvanrednog pravnog lijeka doista podučio opt. B., kojem je napomenuo da je za uspjeh takvog postupka neophodno da prethodno ispuni u cijelosti obvezu koja mu je bila naložena, odnosno obešteti oštećenike. Vidjevši da opt. B. podnosi taj pravni lijek, iako nije ispunio spomenuti obvezu,

upravo sudac J. počinje intervenirati pozivanjem opt. P., kao suca koji obrađuje kazneni predmet opt. B., te ga požuruje.

Neprihvatljivo je i rezoniranje opt. P. i opt. B. kako svrha vođenja sudskog postupka i izricanja sudskih odluka nije odmazda već uspostava pravičnosti, što konkretiziraju tvrdnjom da je trebalo postići da opt. B. plati oštećenima sve što mu je presudom bilo naloženo. Svrha vođenja kaznenog postupka i izricanja kaznenih sankcija definirana je odredbom čl. 41. KZ/11 (ranije čl. 50. KZ/97) kao postizanje specijalne i generalne prevencije, a unutar toga se odmjeravanje kazne regulira čl. 47. KZ/11 (ranije odredbom čl. 56. KZ/97 pod nazivom „Opće pravilo o izboru vrste i mjere kazne“). Nesumnjivo je da je, između ostalog, svrha izricanja kaznenih sankcija i društvena osuda zbog počinjenog kaznenog djela, a to je i element retribucije. Odluka da se u konkretnom predmetu počinitelju nekog kaznenog djela ne izrekne bezuvjetna kazna zatvora, nego uvjetna osuda s tzv. dodatnom obvezom (prema čl. 56. i 62. KZ/11, odnosno čl. 67. i 68. KZ/97) počiva prvenstveno na procjeni suda da se u nekom predmetu i bez izvršenja kazne može očekivati ostvarenje svrhe kažnjavanja, posebno vodeći računa, između ostalog, o nastojanju počinitelja da oštećeniku popravi štetu i njegovom odnosu prema žrtvi (KZ/11), odnosno o odnosu počinitelja prema oštećeniku i naknadi štete prouzročene kaznenim djelom (KZ/97). Takva dikcija, povezana s odredbama o opozivu uvjetne osude, ne ostavlja prostora za dvojbu o tome kako treba postupiti kada osuđenik u roku određenom za ispunjenje dodatne obveze to ne učini, a poglavito kada je takva uvjetna osuda već pravomoćno opozvana. Naime, opoziv uvjetne osude zbog neispunjenja obveze ne rezultira utrnjenjem te obveze, pa vjerovnik i dalje ima pravo u ovršnom postupku zahtijevati njezino ispunjenje. Cilj i svrha vođenja kaznenog postupka i izricanja kaznenih sankcija nije i ne može biti samo naknada štete oštećenika, što predstavlja cilj vođenja parnice.

Treba naglasiti da nije sporno kako su oštećenici M. i B. od opoziva uvjete osude drastično mijenjali svoj stav prema tome hoće li opt. B. odmah biti upućen na izdržavanje kazne zatvora ili će mu se nastup na izdržavanje kazne odgoditi, no to nije odlučno za egistentnost inkriminacije. Naime, samo iniciranje postupka opoziva uvjetne osude zbog neizvršenja obveze naložene uz uvjetnu osudu ovisi o aktivnosti i zainteresiranosti oštećenika, a nakon toga je njihova zainteresiranost potpuno irelevantna. To je i razlog zbog kojeg je prvostupanjski sud sasvim opravdano odbio dokazne prijedloge za ispitivanje kao svjedoka oštećenih M. i B., ali i odvjetnika B..

Podatak da je opt. P. nakon višemjesečnog otezanja rada u kaznenom predmetu protiv opt. G. B. po zahtjevu za izvanredno ublažavanje kazne u dva navrata kao predsjednik izvanraspravnog vijeća donio tzv. negativno mišljenje o tom zahtjevu, neodlučan je, kraj svih iznesenih okolnosti. Motivi opt. P. sasvim su dovoljno određeni na način da je znao i htio svojim radnjama pribaviti neimovinsku korist opt. B. koja se sastoji u tome da mu što dulje zadrži izvršenje kazne zatvora i time produži vrijeme za ispunjenje naloženih mu obveza te time ujedno, poboljša izgleda za prihvaćanje zahtjeva za izvanredno ublažavanje kazne, a što sve nepobitno proizlazi iz preslušanih snimljenih telefonskih razgovora, pa se eventualno utvrđenje o postojanju još nekih drugih motiva, ukazuje irelevantnim.

U odnosu na toč. 5.

Žalitelj R. P. ističe da tijekom provođenja posebnih mjera nad njim nijedan dokaz nije upućivao na počinjenje ovog djela, a da ga se za to djelo procesuiralo tek nakon što je prilikom pretrage kod njega pronađen ručni sat marke „J.“. Smatra da je već na prvom ispitivanju, iako je ono uslijedilo vrlo kratko vrijeme nakon njegovog izlaska iz istražnog zatvora, dao logičnu i uvjerljivu obranu, ističući da je sat dobio od prijatelja B.. Ističe da je u suštini isto iskazao i O. B., ispitan kao okrivljenik prilikom prvog ispitivanja, što je potom ponovio kada je kao svjedok ispitan na raspravi.

Najprije treba naglasiti da, u skladu s načelom nemiješanja procesnih uloga, nije prihvatljivo ni dozvoljeno uspoređivanje iskaza koje je ista osoba dala kao okrivljenik i kao svjedok. Stoga se Vrhovni sud Republike Hrvatske nije upuštao u sadržaj iskaza koji je svjedok O. B. dao kao okrivljenik.

Ne odgovaraju istini primjedbe opt. R. P. kako se osuđujuća presuda u odnosu na ovo djelo temelji na interpretacijama, pretpostavkama i manipulaciji, te da se iz izvedenih iskaza mogu izvući i suprotni zaključci od onih iznesenih u pobijanoj presudi.

Opravdano je prvostupanjski pošao od neprijepornih činjenica, odnosno od toga da je do predaje poklona opt. P., i to ručnog sata „J.“, došlo na večeri u konobi D. dana 22. prosinca 2010., te da je isti ručni sat oduzet od opt. R. P., a da je isti kupljen dana 21. prosinca 2010. kreditnom karticom O. B. na šest rata, po ukupnoj cijeni od 2.970,00 kn.

Povezivanjem sadržaja preslušanih telefonskih razgovora nepobitno je utvrđeno kako je, suprotno navodima svjedoka O. B. da je dva-tri dana ranije susreo B. koji je rekao da bi mogli organizirati druženje i da je B. posebno odlučio kupiti poklon za opt. P., inicijator te večere bio upravo O. B., kako to slijedi iz razgovora koji su 21. prosinca 2010. vodili opt. R. P. i Z. S. (kada S. kaže: „Zove me ovi moj O., pita kad ćemo se naći, on bi gori kod Ž.“, pa opt. P. prihvaća da to bude idući dan). Dakle, razvidno je, kako to točno utvrđuje prvostupanjski sud, da je O. B. taj koji određuje mjesto večere i sastav društva (B., S. i opt. P.). Da Ž. B. nije bio sastavni dio tog društva može se zaključiti iz reakcije opt. P. na B. inicijativu i predlaganje mjesta večere, kada opt. P. komentira „on bi uvijek kod Ž....“, na što S. ne daje nikakav odgovor. Nadalje, svjedok S. decidirano potvrđuje da je O. B. i platio tu večeru (a da je opt. P. gost na toj večeri proizlazi i iz SMS poruke koju on šalje opt. G. S. „ne plaćam ja, drugi plaćaju“), što dodatno kompromitira vjerodostojnost navoda svjedoka B. koji je kao organizatora imenovao B., jer bi bilo za očekivati da u tom slučaju Ž. B., koji je i vlasnik lokala u kojem se odigrava večera, i snosi troškove iste večere.

Indikativno je, nadalje, da, nakon što je opt. R. P. potvrdio termin večere za 22. prosinca 2010., O. B. odlazi kupiti spomenuti ručni sat. Navode opt. R. P. i O. B. kako je sat kupljen u ime i za račun Ž. B., vlasnika konobe „D.“ gdje se održala ova večera, jer je upravo B. htio darivati opt. P., prvostupanjski sud opravdano je ocijenio neuvjerljivima i nelogičnima. Naime, prema izjavi opt. R. P. danoj u razgovoru koji u istom vremenskom razdoblju vodi opt. R. P. s G. S., Ž. B. ne bi dao opt. P. zajam od 1.000,00 Eura, iako je po njegovoj tvrdnji B. bio bogat. Objašnjenje koje opt. P. pruža govoreći da je zapravo G. S. o tome lagao, neprihvatljivo je kraj činjenice da je istodobno tražio za S. kredit u istom iznosu od drugih ljudi, te su isti iznos koji je potom S. pozajmila vraćali zajednički ona i opt. P..

Takva izjava je stoga u kontradikciji s navodom opt. P. kako mu je upravo B. poklonio za Božić sat vrijedan gotovo 3.000,00 kn. Jednako tako neodrživ je navod svjedoka O. B. kako je po instrukcijama i zamolbi Ž. B. on u njegovo ime i za njegov račun kupio sat, koristeći svoju kreditnu karticu, a istodobno plaćajući u šest rata. Teško je zamislivo da bi financijski dobrostojeći B. imao problem s jednokratnim plaćanjem cijene sata, a još manje je uvjerljivo da je takvu instrukciju dao B., niti se ovaj na takvo nešto pozivao. Također, potpuno je neprihvatljivo da bi, kako to tvrdi B., B. njemu dio cijene vratio odmah, a dio naknadno, a da su nešto prebili na ime duga, čiju visinu ne precizira niti navodi odakle potječe. Konačno, da je upravo B. taj koji je opt. P. poklonio sat slijedi i iz toga što se opt. P. nekoliko dana potom raspituje o vrijednosti tog sata, a to ne bi imao razloga činiti da je sat dobio od „bogatog i darežljivog“ prijatelja B., kako to opravdano uočava prvostupanjski sud.

Optuženi P. ustvrdio je da je u istom društvu bio običaj darivanja za Božić, no takva tvrdnja demantirana je iskazom svjedoka S., koji je, doduše, to verbalno potvrdio, ali ne dajući iole prihvatljiv razlog zbog kojeg on sam nije ponio nikakve darove za ostale (objašnjavajući to činjenicom što nije bio s autom, a zanemarujući da je prethodnog dana dogovoreno da će B. svojim automobilom pokupiti njega i opt. P.). Najzad, običaj međusobnog darivanja demantiran je time što ostali članovi društva (O. B. i Z. S.) nisu naveli ni što su odnijeli na poklon, niti što su primili. Nije to u suštini naveo ni opt. R. P., već se ograničio na to da je B. uzvratio bocom arhivskog vina, ne konkretizirajući kakve je poklone „darežljivi i bogati“ B. dao ostaloj dvojici, već spominjući uopćeno „kemijske“, „rokovnike“ i sl., što bi pak ukazivalo na neshvatljivu nerazmjernost u darivanju. Na B. kao darovatelja ukazuje i poruka koju idući dan opt. P. šalje na njegov broj mobitela „puno ti hvala za ovo božićno druženje“, a što je u suprotnosti s navodom B. kako se inače nisu nazivali niti telefonski čuli, odnosno tvrdnjom opt. P. kako mu B. i nije neki prijatelj, nego su si „možda koji put razmijenili SMS sretan Božić i Nova Godina“, iako ni u to ne vjeruje. Nije za očekivati da bi opt. P. bio jedini koji se zahvaljuje na čašćenju, da se doista samo o tome radilo, a da bi propustio poruku zahvale na poklonu uputiti i B., da je on doista bio darovatelj. Uostalom, opt. P., prema rezultatima posebnih mjera, nije u drugim sličnim situacijama imao običaj naknadnog zahvaljivanja na čašćenju. Takav zaključak potvrđuje i podatak da je citiranu SMS poruku opt. P. poslao B. pola sata nakon što je dan nakon večere došao u lokal „D.“, po pozivu B. koji mu je rekao „to je u mene“.

Uz sve navedeno, a što je već spomenuto, prema iskazu svjedoka Z. S. danog u USKOK-u i razgovora koji je opt. P. tijekom te večeri vodio s NN osobom, proizlazi da su sudionici večere 22. prosinca 2010. bili opt. P., O. B. i Z. S., ali ne i Ž. B., čija je prisutnost u samom lokalu razumljiva s obzirom na to da je vlasnik lokala „D.“. Nema sumnje da sudionici večere poznaju Ž. B., kao i on njih, a to potvrđuje i sadržaj razgovora koji dan nakon večere vode opt. P. i Ž. B., kada B. komentira ostale nazivajući ih „sirotanovićima“. Tumačenje izraza „sirotanovići“ sugerirano žalbom, odnosno da su ostali sudionici večere poklanjali sitnice (kemijske olovke i sl., za razliku od B.) nije održivo, jer je jedini vrijedan poklon te večeri kojeg se sjećaju i B. i opt. P. predmetni sat.

Prvostupanjski je sud, nadalje, uvjerljivo i logično povezo dinamiku odvijanja radnji u kaznenim predmetima koji su se vodili na Općinskom sudu u Splitu, pred opt. R. P. kao sucem, a u kojima je sudjelovala M. T., punica O. B.. Radi se o dva kaznena predmeta. U prvom je M. T. privatna tužiteljica u postupku koji se vodio protiv opt. D. T. zbog kaznenog djela iz čl. 98. KZ/97 (počinjenog 02. lipnja 2005.), u kojem je privatna tužba podignuta 27.

lipnja 2005., te je od početka spisom bila zadužena referada suca opt. R. P.. U tom predmetu utvrđeno je da je opt. P. kao sudac pokazivao ažurnost u radu, pa je tako prva osuđujuća prvostupanjska presuda pod brojem K- 642/11 donesena 08. svibnja 2007., da bi nakon što je drugostupanjski sud rješenjem od 22. travnja 2008., prihvatio žalbu optuženika i tu presudu ukinuo i predmet vratio na ponovno suđenje, u ponovljenom postupku optuženik P. dana 23. rujna 2010. ponovno donio osuđujuću prvostupanjsku presudu pod brojem II K-16/08, pa je, nakon što je drugostupanjski sud rješenjem od 14. travnja 2011. i tu presudu, prihvativši žalbu optuženika, ukinuo i predmet vratio na ponovno suđenje, opt. R. P., nakon tri odgođena raspravna ročišta u svibnju 2011., dana 03. lipnja 2011. rješenjem broj K-642/11 na temelju čl. 291. st. 1. toč. 2. u vezi s čl. 353. toč. 6. ZKP/97 obustavio kazneni postupak protiv opt. D. T. zbog nastupa apsolutne zastare kaznenog progona. U drugom kaznenom predmetu M. T. bila je optuženica, zbog kaznenih djela iz čl. 199. st. 2. i dr. KZ/97 (počinjenih 02. lipnja 2005.), a po privatnoj tužbi privatne tužiteljice S. T.. Privatna tužba bila je podnesena Općinskom sudu u Omišu dana 01. rujna 2005., te je Općinski sud u Omišu dana 14. ožujka 2006. donio osuđujuću prvostupanjsku presudu pod brojem K-100/05, a tu je presudu drugostupanjski sud dana 30. svibnja 2006., prihvativši žalbu optuženice, rješenjem ukinuo i vratio predmet prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. Potom je Općinski sud u Omišu ovaj kazneni predmet pod brojem K-80/06 dana 02. rujna 2008. dostavio Općinskom sudu u Splitu, kako bi taj sud razmotrio potrebu spajanja kaznenih postupaka protiv opt. M. T. zbog kaznenih djela iz čl. 199. st. 2. i dr. KZ/97 i protiv opt. D. T. zbog kaznenog djela iz čl. 98. KZ/97 (po privatnoj tužbi privatne tužiteljice M. T.), navodeći da se radi o djelima počinjenim istog dana, odnosno istom događaju. Spis u rad dobiva opt. R. P., koji zakazuje niz rasprava, da bi dana 05. travnja 2011. donio osuđujuću prvostupanjsku presudu broj K-36/08. Dostavna naredba za otpравak pisanog primjerka te presude nosi datum 31. svibnja 2011., a nakon zaprimanja žalbe predmet je 31. kolovoza 2011. dostavljen drugostupanjskom sudu koji je dana 06. listopada 2011. presudom broj Kž-670/11 na temelju čl. 353. toč. 6. ZKP/97 odbio optužbu protiv opt. M. T. zbog nastupa apsolutne zastare. Iz izloženog je razvidno da je opt. R. P., kao sudac Općinskog suda u Splitu, zaprimivši s Općinskog suda u Omišu kazneni predmet protiv opt. M. T., ignorirao razmatranje potrebe spajanja tog predmeta s predmetom protiv opt. D. T., već je svaki od njih vodio zasebno, a pokazujući pritom veliku marnost i ažurnost u kaznenom predmetu protiv opt. D. T. po privatnoj tužbi M. T., koju pak nije demonstrirao u kaznenom predmetu protiv opt. M. T. po privatnoj tužbi S. T., pa je ponovljeni kazneni postupak, koji je sudac P. počeo voditi 02. rujna 2008. okončao tek 05. travnja 2011., time da je nakon gotovo dva mjeseca sačinio pisani otpравak te presude, iako je nepobitno znao da apsolutna zastara u tom, kao i u onom drugom kaznenom predmetu, nastupa 02. lipnja 2011.

S obzirom na sve izneseno, a cijeneći činjenicu da je opt. P. u kaznenom predmetu protiv opt. D. T. po privatnoj tužbi M. T. dana 23. rujna 2010. nakon što je ranija prvostupanjska osuđujuća presuda ukinuta, ponovno donio osuđujuću prvostupanjsku presudu pod brojem II K-16/08, a opisano primanje dara uslijedilo je 22. prosinca 2010., opravdano je prvostupanjski sud to povezao i utvrdio da je dar uslijedio upravo kao nagrada nakon obavljanja službene radnje koju je optuženik P. kao sudac i morao obaviti.

Tvrđnja opt. P. kako nije znao za obiteljsku povezanost između M. T. i O. B. utemeljeno je ocijenjena neprihvatljivom, jer je o njihovom odnosu znao i svjedok Z. S., kojem je B. pričao i da na sud odvozi i prati svoju punicu. Indikativno je i da je dan nakon spomenute večere, 23. prosinca 2010. opt. R. P. poslao SMS NN osobi informirajući je da je

„D. javio da je M. T. bolesna, prima injekcije i ne može doći jutros“, iako je pregledom oba kaznena predmeta u kojima je sudjelovala M. T. utvrđeno da za taj dan nije bila pozvana na sud ni u jednom predmetu.

Stoga žalba opt. R. P. zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja ni u odnosu na ovo kazneno djelo nije prihvaćena.

U odnosu na žalbe optuženih R. P., G. S. i G. B. zbog povrede kaznenog zakona

Svi optuženici u žalbama ističu i žalbenu osnovu zbog povrede kaznenog zakona.

Optuženi R. P. tu žalbenu osnovu konkretizira samo u odnosu na kazneno djelo iz toč. 1. izreke pobijane presude, ponavljajući pritom iste argumente koje je iznio u odnosu na to djelo obrazlažući bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 9. ZKP/08, odnosno zbog prekoračenja optužbe. Kako je na taj žalbeni prigovor u ovoj odluci već opširno odgovoreno, žalitelj se upućuje na razloge koji su ranije izneseni.

Međutim, opravdano opt. G. S. navodi kako nisu bili ostvareni zakonski uvjeti da se njoj oduzme imovinska korist u vezi s kaznenim djelom opisanim pod toč. 2. izreke pobijane presude. Žaliteljica S., doduše, tu argumentaciju podvodi pod žalbenu osnovu bitne povrede odredaba kaznenog postupka, iako se radi o povredi kaznenog zakona.

Optužena G. S. je, u skladu s izmijenjenom optužnicom, proglašena krivom za kazneno djelo poticanja na zlouporabu položaja i ovlasti iz čl. 337. st. 1. u vezi s čl. 37. KZ/97, što u pravnom opisu podrazumijeva da je s namjerom potaknula opt. R. P. da kao službena osoba s ciljem da drugoj fizičkoj osobi pribavi kakvu neimovinsku korist iskoristi svoj položaj, prekorači svoje ovlasti te ne obavi dužnost. Bitna obilježja inkriminiranog djela se u činjeničnom opisu inkriminacije sastoje u tome što je: „opt. G. S. zatražila od opt. R. P. kao suca Općinskog suda u Splitu i predsjednika vijeća u predmetu Kv-591/09 pokrenutom povodom zahtjeva osuđ. R. H. za obnovu kaznenog postupak da donese rješenje o obnovi kaznenog postupka za osuđene R. H. i A. D., odnosno da im odgodi izvršenje zatvorske kazne do donošenja rješenja o obnovi kaznenog postupka“, a podatak da je žaliteljica S. „opt. R. P. predočila kako je 2007. od R. H. preuzela novčani iznos od 10.000,00 Eura uz dogovor s njim da će taj iznos biti predan sucima“, nije konstitutivno obilježje kaznenog djela iz čl. 337. st. 1. u vezi s čl. 37. KZ/97 za koje je opt. G. S. proglašena krivom. Drugim riječima, taj dio činjeničnog opisa je tzv. višak, koji ne može rezultirati zakonskom pretpostavkom za oduzimanje imovinske koristi, a budući da se imovinska korist, na temelju čl. 82. st. 1. KZ/97 treba oduzeti sudskom odlukom kojom se utvrđuje da je kazneno djelo kojim je ostvarena imovinska korist počinjeno. Stoga je time ostvarena povreda kaznenog zakona iz čl. 469. toč. 5. ZKP/08, jer je odlukom o oduzimanju imovinske koristi prekoračena ovlast koju sud ima po zakonu.

Kako, dakle, pribavljanje imovinske koristi poticatelju kaznenog djela zlouporabe položaja i ovlasti iz čl. 337. st. 1. u vezi s čl. 37. KZ/97 nije bitna sastavnica tog djela, nisu ispunjene pretpostavke za oduzimanje imovinske koristi, pa je žalbu opt. G. S. u tom dijelu trebalo prihvatiti i djelomično preinačiti pobijanu presudu na način da se odbija prijedlog USKOK-a za oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom iz čl. 337. st. 1. u vezi

s čl. 37. KZ/97, opisanim pod toč. 2) izreke, u odnosu na opt. G. S., kako je to i učinjeno pod toč. II) izreke ove odluke.

Optuženi G. B., iako uvodno naznačuje ovu žalbenu osnovu, istu ne konkretizira, pa je ovaj drugostupanjski sud u odnosu na njega, ali i u odnosu na opt. R. P. ispitao pobijanu presudu na temelju čl. 476. st. 1. toč. 2. ZKP/08, no nije našao da bi na štetu optuženika bio povrijeđen kazneni zakon.

U odnosu na žalbe zbog odluka o kaznenim sankcijama

USKOK se žali u odnosu na kaznene sankcije izrečene opt. R. P. i opt. G. B., nalazeći da su kazne izrečene tim optuženicima preblage, te ukazujući na niz otegotnih okolnosti koje su trebale rezultirati strožom kaznom. U odnosu na opt. P. posebno apostrofira činjenicu da je on, iako zaposlen i s redovnim приходima, bio motiviran materijalnom dobiti, da je počinio veći broj kaznenih djela, a trajanje njegove kriminalne aktivnosti proteže se na period od gotovo dvije godine, a to govori o izrazitoj upornosti u činjenju koruptivnih kaznenih djela, pri čemu je opt. P. povrijedio gotovo sva načela Kodeksa sudačke etike, ne ponašajući se u skladu sa standardima profesionalne i opće kulture, nalazio se po ugostiteljskim objektima s okrivljenicima i osuđenicima, te njihovim suprugama, a potpuni nedostatak ikakve etike opt. P. demonstrirao je predlažući osuđ. G. B. koje piće da odnese na sud. Što se tiče opt. B., USKOK navodi da je riječ o recidivistu, koji je u periodu od četiri godine u četiri navrata osuđivan, i to tri puta zbog prijevare, a jednom zbog kaznenog djela zlouporabe položaja i ovlasti, te su protiv njega u tijeku još neki drugi postupci. Osim toga, navodi se da je opt. B. pokazao upornost često kontaktirajući s opt. P..

Optuženi R. P. smatra da su pogrešno ocijenjene otegotne okolnosti, a u potpunosti zanemarene i obezvrijeđene olakotne okolnosti. Ističe da nije uopće uzeto u obzir njegovo zdravstveno stanje, iako je ono loše, jer ga karakteriziraju brojne dijagnoze: povratni depresivni poremećaj i poremećaj prilagodbe, ciste na jetri, lijevom bubregu i žučni kamenci, opasna palisadna degeneracija na lijevom oku koja zahtijeva hitni operativni zahvat, izražena kratkovidnost, te amblyopia i nystagmus. Nalazi da je neadekvatna važnost dana navodnoj „visini primljenog dara“, ističući da ukupna svota za koju se teretio ne prelazi iznos od 4.000,00 Eura. Uz to, drži da je ostalo nejasno tko je djelom pod toč. 1. ostvario imovinsku korist, te napominje da djelima pod toč. 2. do 5. izreke nitko nije oštećen. Naglašava da za kazneno djelo iz čl. 337. st. 1. KZ/97 nikada nikome u Republici Hrvatskoj nije izrečena kazna zatvora, pa drži da se radi o potpuno neprihvatljivom odstupanju od uobičajene sudske prakse.

Optužena G. S. navodi da je izrečena kazna pretjerana, pozivajući se na to da u dosadašnjoj sudskoj praksi nije zabilježena tako drakonska kazna za djelo iz čl. 337. st. 1. u vezi s čl. 37. KZ/97. Uz to, smatra da postojeće olakotne okolnosti, prvenstveno njezina dotadašnja neosuđivanost, te korektno i dosljedno držanje pred sudom i činjenica da je priznala sve radnje koje je počinila, opravdavaju izricanje blaže sankcije, sugerirajući primjenu uvjetne osude.

Optuženi G. B. neprihvatljivim nalazi zaključak prvostupanjskog suda kako nije shvatio težinu i značaj svog protupravnog ponašanja, tvrdeći da mu je to sasvim jasno, da se zasigurno ubuduće neće obraćati nekoj instituciji ili djelatniku takve institucije na sličan

način. Prijetnje koje je navodno uputio ošt. M. nisu imale težinu koje im pripisuje sud, što bi se utvrdilo ispitivanjem kao svjedoka M., s kojim je danas u dobrim odnosima, a sve što je rekao bilo je u ljutnji i bijesu. Sva djela zbog kojih je ranije suđen dogodila su se slučajno, a ne s prijevaramom namjerom, već kao plod gospodarskih aktivnosti uzrokovanih poteškoćama u radu i nelikvidnošću. Ponovio je da izražava duboko žaljenje zbog svojih grešaka i neprimjerene komunikacije sa opt. P., naglašavajući da je dovoljno kažnjen financijski i psihički i javno osramoćen bez stvarnih dokaza.

No, ovaj drugostupanjski sud nalazi da žalbe stranaka, osim žalbe opt. R. P., zbog odluke o kazni nisu osnovane.

Naime, suprotno navodima žalitelja, prvostupanjski sud je pri odmjeravanju kazni optuženicima pravilno utvrdio i u odgovarajućoj mjeri cijenio sve one okolnosti koje u smislu članka 56. KZ/97 trebaju utjecati na visine kazni.

U odnosu na opt. R. P. opravdano je prvostupanjski sud cijenio brojne, u prvostupanjskoj presudi pravilno utvrđene otegotne okolnosti, i to prvenstveno brojnost radnji i počinjenih djela koje se protežu kroz značajni vremenski period, a što nesumnjivo pokazuje upornost tog optuženika, posvemašnju odsutnost kritičnosti prema počinjenim djelima, činjenicu da je prilikom počinjenja svakog od djela za koja je sada, pravomoćno proglašen krivim demonstrirano ponašanje koje krši gotovo sve odredbe Kodeksa sudačke etike, što zasigurno, uz njegove koruptivne postupke, ima dalekosežne posljedice za percepciju cjelokupne struke kojoj je pripadao. Otegotnim je također osnovano cijanjeno da je krivnju za svoje ponašanje pokušavao uporno prebaciti na kolege suce čiji su postupci bili profesionalno besprijekorni, a i tijekom počinjenja kaznenih djela zbog kojih je proglašen krivim pokazivao je omalovažavanje tih kolega koje je i nazivao pogrdnim i uvredljivim izrazima. Slično ponašanje demonstrirao je i prema oštećenima M. i B., prešutno odobravajući prijetnje koje je ošt. M. upućivao opt. G. B.. Neovisno o tomu što prvostupanjski sud nije detaljno precizirao sve zdravstvene probleme koji su kod opt. P. dijagnosticirani, uopćeni navod o njegovom lošem zdravstvenom stanju pokriva sve bolesti na koje se opt. P. u žalbi poziva, a ranija neosuđivanost, s obzirom na to da je optuženik bio sudac, podrazumijeva se i ne može se cijeniti olakotnom okolnošću. Upravo činjenica da je sva kaznena djela počinio u svojstvu suca tim djelima daje veću težinu i društvenu opasnost, zbog čega je opravdano prvostupanjski sud odmjerio pojedinačne kazne zatvora u trajanju od jedne godine za kazneno djelo iz čl. 343. st. 1. KZ/97 iz toč. 1. izreke, od jedne godine i šest mjeseci i od jedne godine i dva mjeseca za kaznena djela iz čl. 337. st. 1. KZ/97 iz toč. 2. i 3. presude, te od osam mjeseci za djelo iz čl. 347. st. 3. KZ/97 iz toč. 5. pobijane presude. Te kazne u dovoljnoj mjeri odražavaju sve utvrđene otegotne okolnosti. Međutim, kako je žalba opt. P. djelomično prihvaćena na način da je pobijana presuda ukinuta u odnosu na kazneno djelo iz toč. 4. izreke, to je u skladu s takvom odlukom, a imajući na umu njegovo pogoršano zdravstveno stanje, trebalo opt. R. P. odmjeriti novu jedinstvenu kaznu zatvora, dakako u kraćem trajanju od one na koju je osuđen pobijanom presudom. Ovaj drugostupanjski sud smatra da jedinstvena kazna zatvora u trajanju od tri godine i šest mjeseci u pravoj mjeri odražava utvrđene pojedinačne kazne zatvora i da će se njome ostvariti ciljevi specijalne i generalne prevencije, pa je pobijana presuda preinačena i u odluci o kazni, na temelju čl. 486. st. 1. ZKP, kao pod toč. III) ove odluke. Imajući na umu gore iznesene razloge, žalba državnog odvjetnika za izricanje strože jedinstvene kazne opt. P. nije mogla biti prihvaćena.

Optuženoj G. S. prvostupanjski je sud za kazneno djelo iz čl. 337. st. 1. u vezi s čl. 37. KZ/97 izrekao kaznu zatvora u trajanju od osam mjeseci, u kojoj se, po ocjeni ovog drugostupanjskog suda, adekvatno odražavaju sve ispravno utvrđene olakotne i otegotne okolnosti. Naime, ranija neosuđivanost opt. S. u velikoj je mjeri relativizirana njezinim višekratnim kontaktima s opt. R. P., u kojima je uporno nagovarala tog optuženika da postupa onako kako je njoj odgovaralo, koristeći pritom njegovu emotivnu angažiranost i intimnu vezu koju su imali. Optužena S., neovisno o svojoj pravnoj needuciranosti, bila je kao dio javnosti itekako svjesna da radnje na koje potiče opt. R. P. kompromitiraju neovisnost i nekorumpiranost pravosuđa, dakle da su takva djela izrazito društveno opasna, jer izazivaju i opću eroziju morala i potkopavaju povjerenje u sudsku vlast. Iz tih razloga i ovaj drugostupanjski sud smatra da se jedino izrečenom kaznom zatvora mogu postići ciljevi kako specijalne, tako i generalne prevencije.

Kazna zatvora u trajanju od osam mjeseci koja je za kazneno djelo iz čl. 337. st. 1. u vezi s čl. 37. KZ/97 izrečena i opt. G. B. također, po mišljenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao drugostupanjskog suda, u pravoj mjeri reflektira sve pravilno utvrđene otegotne i olakotne okolnosti. Naime, i taj je optuženik višekratnim kontaktima s opt. R. P. pokazao upornost u vršenju radnji poticanja, istodobno time demonstrirajući da ne shvaća ni težinu ni značaj svog protupravnog ponašanja, nego usvajajući takav način rješavanja problema kao prihvatljiv, iako to, kao i u slučaju kaznenog djela iz toč. 2. izreke, ima dalekosežne posljedice na opći moral i povjerenje građana u pravosudni sustav. Njegova ranija osuđivanost, koju i u žalbi nastoji relativizirati, uz činjenicu da je tijekom inkriminiranih aktivnosti čak i prijetio ošt. M., ne daje prostora za blaže odmjeravanje kazne, ali, s obzirom na protek vremena, niti za strože kažnjavanje, za koje se u žalbi zalaže državni odvjetnik, ima li se na umu da je otac jednog djeteta. Stoga izrečenu kaznu i ovom optuženiku, ovaj sud, nalazi prikladnom za ostvarenje ciljeva specijalne i generalne prevencije.

Sigurnosna mjera iz čl. 77. KZ/97 opt. R. P. izrečena je nakon što su za njezinu primjenu stekle sve zakonske pretpostavke.

Nadalje, po službenoj dužnosti, a s obzirom na to da je pobijana presuda ukinuta u odnosu na opt. R. P. u dijelu koji se odnosi na kazneno djelo iz čl. 347. st. 1. KZ/97 opisano pod toč. 4) izreke pobijane presude (kako je to i učinjeno u toč. I) izreke ove odluke), u vezi s kojim joj je tom prvostupanjskom presudom bila oduzeta i određena imovinska korist, valjalo je pobijanu presudu preinačiti i u dijelu koji se odnosi na oduzimanje te koristi od opt. R. P., umanjivanjem iznosa te koristi za onaj koji se odnosi na djelo iz toč. 4) izreke pobijane presude. Stoga je pobijana presuda preinačena i odlučeno je kao pod toč. IV) izreke ove odluke, pa je na temelju čl. 82. st. 1. KZ/97 u vezi s čl. 560. st. 2. ZKP/08 utvrđeno da novčani iznos od 3.000,00 Eura predstavlja imovinsku korist koju je opt. R. P. ostvario kaznenim djelom iz čl. 343. st. 1. KZ/97, opisanim pod toč. 1. izreke pobijane presude, kao i da je taj novčani iznos imovina Republike Hrvatske, pa je opt. R. P. naloženo da novčani iznos od 3.000,00 Eura u protuvrijednosti u kunama po srednjem tečaju HNB-a na dan isplate uplati u korist državnog proračuna Republike Hrvatske u roku od 15 dana, računajući od pravomoćnosti presude pod prijetnjom ovrhe, a s obzirom da su se za primjenu te mjere stekle sve činjenične i zakonske pretpostavke, što je ispitano po službenoj dužnosti, sukladno obvezi iz čl. 382. ZKP/97.

Slijedom svega iznesenog, a budući da su žalbe USKOK-a i opt. G. B. u cijelosti, a u ostalom dijelu žalbe opt. R. P. i opt. G. S. neosnovane, valjalo ih je odbiti i odlučiti da se u preostalom pobijanom, a neukinutom i nepreinačenom dijelu potvrđuje prvostupanjska presuda, kako je to i učinjeno pod toč. V) izreke ove odluke.

Zagreb, 14. studenog 2017.

Zapisničar
Sanja Katušić-Jergović, v.r.

Predsjednik vijeća
Damir Kos, v. r.